

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hatásos petit sor egyszer 20 fillér.
minden következőnél 15 fillér.

Nyitási díj 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELKÉPŐ SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szerda, április 29.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Bécsi hang.
- A képviselőház ülése.
- Lángban álló ország.
- Külpolitikai események.
- A makói küldöttség.
- Az aradi román zsinat.
- Elhalászott örökség.
- Blaža Lujza Araden.
- A gyógyszerész válópöre.
- Király, mint komornyik.
- Issekutz Károly dr. meghalt.
- A székcs párossan . . .
- Ujabb tüntetés a katonai javaslatok ellen.
- Gyilkos katona.
- Tárca: Benoit és Benoite. Irta: E. Haraucourt.
- Regény-Csarnok: Klára grófnő. Fordította: Ritt Gyula.

Bécsi hang.

Arad, április 28.

Bécsből, a hol most élénk figyelemmel kísérik a magyar politikai helyzet minden fázisát, az alábbi figyelemreméltó levelet küldi tudósítónk:

A kontinens legrégebb alkotmányos állama, Magyarország nagy jelentőségű döntés előtt áll. Az a kérdés, hogy a kisebbség keresztülvigye-e akarátát a többséggel szemben?

A parlamentarizmus alapkérdése, mely most sorjában foglalkoztatja az európai államokat; a többség jogainak határa, Magyarországon ugyiszólván a pusztá elvíg élesedett ki; mert hiszen voltaképp a két pártot csak elvi különbségek választják el

egymástól; mindakettő egyformán nemzeti, egyformán szabadelvű, — ha szabad ezt a kifejezést alkalmazni rájuk — mindakettő egyforma királyhűséggel büszkélkedik és a közjogi felfogás, akármennyire szétágazó is külsőleg, a kormány és a kormánypárt előzékenysége folytán jelentékenyen közeledett egymáshoz. Németországban két gazdasági irány harca vezet az obstrukcióhoz. De Magyarországon? A többség és a kisebbség ugyanazon nyomoruságos választójognak köszönheti mandátumát és sovinizmusban, de meg gazdasági hátramaradottságban is egyformák.

Ha tehát ott a minőségre egyforma, de mennyiségre igazán kisebb ellenzék elmentállását az obstrukcióig fejlesztí és oda engedí fejlődni a dolgokat, hogy a kormányzati gép megakadjon: akkor ezt az eljárást sehogy sem lehet más államok obstrukciójával összehasonlítani. Ott igazán csak a tiszta többségi elvről van szó, melyre semmiféle mellékkörülmények fölött nem ejtenek és azért az a harc, melyet a magyar kormánypárt folytat az ellenzék ellen, sokkal nagyobb jelentőségű, mint a Széll-kabinet sorsa.

Széll Kálmán miniszterelnök tegnap, éppen ama terminus előtt, melyben kormánya a törvénytelen állapotba kénytelen átlépni, megtette az utolsó kísérletet, hogy az ellenzéknek eljárása alkotmányellenességét, logikátlanságát bebizonyítja. Nincs kétség, hogy fáradozása hiábavaló. Abban sincs ugyan kétség, hogy az ellenzék ab-

ból a zsákutcából, melybe vakon belerohant, szeretne kijutni, de minthogy nem akar visszafordulni, nem maradna hátra más, mint rést ütni a többségi elven, hogy szabad utja legyen az ellenzéknek. De ehhez Széll, akinek az ellenzékkel való kacérkodása folytán lelkén szárad amannak nagyvási hóbortja, nem akar hozzájárulni. Visszautasított minden konpromisszumjavaslatot és állítólag csendben várja meg az ex-lexet.

Széll részéről önfajúságnak tünetik fel, hogy elvetette a Kossuth-féle javaslatot is, amely megadna négy hónapi indemnitást, ha ez idő alatt nem veszik elő a katonai javaslatokat. De joggal mutatott rá arra, hogy az obstrukció később, a katonai javaslatok tárgyalásánál ismét föltámadna.

Akármilyen gyűlöletes a tekintély elve, mégis be kell vallani, hogy van egy határ, melyen túl a kisebbség nem szorítja a kormányt. Az ellenzék panaszkodik a többség abszolutizmusa ellen, vajjon a kisebbség diktatúrája helyesebb dolog?

Széll, akinek bizonyosan nehezebbre esett a tegnap még hű, rokonlelkű ellenzéknek ellentállani, hajthatatlanságát tulajdonképp két érveléssel támogatta, melyeknek az volt a szerepük, hogy a liberális-sovinista ellenzékét megfontoltságra intse. Ma a kisebbség radikális, holnap már lehet reakcionárius és aztán a nemzetiségek szolgálatába is állhat. De sem az ellenzék alkotmányos érzületére való hivatkozás, sem

Benoit és Benoite.

Irta: Edmond Haraucourt.

Annyi bizonyos, hogy nem volt banális házasság az, amit Benoit, a történelem segéd-professzora kötött egy varrónővel, aki legalább tizenhét évvel idősebb nála és akinek a haja már szürkült. Fiú házasság volt! Hálából, mert bölcsőben ringatta és fölnevelte, elvette feleségül ezt a nőt, hogy legalább hátralevő napjaira boldog és tisztos megélhetést biztosítson neki.

Benoite, a varrónő húzódozott: az a gondolat, hogy felesége legyen annak, akit eddig fiának tekintett, megijesztette és bántotta szemérmét. De ugyanezen szemérméből nem merete megvallani zavarát. Pedig igen gyakran szeretne volna megmondani:

— Hát nem érted, hogy ez lehetetlen, fiam?

De nem szólt semmit, mert azokat a szöveget, amik magyarul szólnak, képtelen lett volna ki-ejtteni, ama képzetek miatt, amiket velök fölkeltenek.

— Dehogyan nem látja mindezt ő, aki olyan okos? Nevetséges, hogy nem látja . . .

Benoit csakugyan nem sejtett semmit. Benoite vonakodásból. A férfiak vizsgálódnak és disputálnak, a nők szívesebben megelégednek az érzéssel; amazok eszükkel, ezek ösztönükkel ítélnek olyanformán, hogy gyakran különböznek egymástól az önszámításban. De hihe-

tő, hogy a legtöbb esetben a nők egészségesebb megoldást találnak, mert ösztönükre hallgatnak, vagyis a természethez közelednek, a melyben minden bölcsesség egyesül. A nő sohasem felejtí el nemének eszméjét: a természet a szerelem elfogadására teremtette, tehát kevésbbé keresheti, mint mi, de mindig rá gondol, ha még oly szemérmes is; hiszen maga a szemérmes is más-e, mint örökös emléke szerelemes hivatásának, jele lappangó elragadottságának? A szemérmes nem ösztön, hanem átörökölt megszokás, szerzemény és a szerelem miatt való nőies pirulás voltaképp nem más, mint a rávaló folytonos gondolás egy módja. Mindnyájan rá gondolkodnak, néha menekülve előle, mások provokálva őt, hogy kerekén megmondjam, gyermekkoruktól fogva inkább szemérmesek, mint ártatlanok. Mikor Virginia, a Pál szerelmese visszautasítja a póre matrót, aki megakarja menteni és inkább a halált választja; kétségkívül szemérmes, de nem ártatlan, mert a halálos veszedelemben nemére gondol, míg a matróz sokkal ártatlanabb, mert nem ez jut eszébe.

Eképp a komoly Benoit is, tulságos ártatlanságból megfélekedett arról, amit Benoite nem felejtíhetett el eléggé. Benoit soha, egy pillanatra sem hitte, hogy viszonyukat megváltoztatja a törvényes forma és a jövőben csak a mult prolongálását látta. Okoskodása egyszerű volt: „Minthogy a világ tiltakozik együttélésünk törvénytelenége ellen, rendezzük tehát ezt az életet a törvényes for-

mák szerint, hogy a világ békében hagyjon minket és ne beszéljen tovább rólunk.“ Előtte a fő az volt, hogy nyugalmat és boldogságot biztosítson a jó Benoitnak, aki bőven megérdemelte ezt: a törvény csak egyetlen eszközt adott a kezükbe, ezzel élni fognak és minden rendben lesz.

A szegény leány, aki nem merete megvallani szemérmes skrupulusait, sokáig próbált védekezni és szeretne volna neki azt tanácsolni, hogy fiatalabb feleséget válasszon, alapítson házi tűzhelyet, ahol gyermekeit lovagoltathatja a térdén.

— Ha feleséget hozol a házba, Benoit, az emberek nem fognak gunyolódni jelenlétemen, mert a feleséged anyja leszek.

— Tehát anyósom lennél és valószínűleg ellenségem . . . Két főköttő egy házban, Benoite, az kicsit sok. Nem bizhatjuk magunkat a véletlenre. Boldogtalanok vagyunk-e a mi kis háztartásunkban? Nem. Tehát ne változtassunk rajta. Hiányzik valakinek? Nem. Tehát minek valakit a házba hozni?

— Sokkal boldogabb volna egy fiatalabb nővel!

— Biztos vagy benne?

Benoite ilyen érvek után megszünt ellentállni és mivel rezignáció volt a természete, belenyugodott annak az akaratába, aki legkedvesebb volt előtte.

Kitűzték a házasság napját. Bizarra egy pár volt ez és mentes minden egoizmustól. A házasság közeledése a férfira

a távol jövő árnyképei nem fognak hátsást tenni. Az obstrukció egyik legnagyobb veszedelme mutatkozik ismét Magyarországon: könnyebb azt megkezdeni, mint abbahagyni. Az obstrukció sokkal nagyobb lendülettel ragad el egy-egy pártot, mint annak eredeti terve volt. A magyar obstrukció ezen tanulsága okozta, hogy nemrég az ifjú cseh bizalmi férfiak értekezlete képviselőit nem hatalmazta fel az obstrukcióra.

Széll ur tegnap nála teljesen szokatlan férfias elhatározással jelentette ki, hogy megmarad helyén. Nem enged az obstrukciónak. De hogy a törvénytelen állapot, melyet Magyarországon semmiféle szükségrendelettel nem lehet szépíteni, nem fogja-e állását megrendíteni, arról csak később lehet majd beszélni. Igaz ugyan, hogy a kormánypárt ingadozó része, mely előtt az obstrukció oka: a katonai javaslatok, nem rokonszenvesek, elhatározta, hogy az ex-lex állapot sivatagába is átlép Széll urral, de valószínűleg abban a reményben, hogy a próba nem tart sokáig. Az ellenzék, mely a miniszteri beszédben békülékenyebb hangokat várt, elhatározta, hogy a kormánynak a legnagyobb kellemetlenségeket fogja csinálni és a támadás minden eszközét fel fogja ellene használni.

A magyarországi állapotokkal mi itt Ausztriában is érdekelve vagyunk, mert a mi belpolitikai állapotainkra nézve végzetes volna, ha a két kormánynak a *kiegyezésre* vonatkozó megállapodásai a Lajtán túl dugába dőlnek. Ez ugyan legkisebb gondja volna a magyarországi függetlenségi pártnak, de mégis jellemzi a rombolás nagyságát, melyet a jogosulatlan obstrukció hazájában előidézne. Ha az obstrukció a többség helyére ül, akkor a felelősséget is magára kell vállalnia.

Miután pedig a magyar obstrukció nem állam és alkotmány ellenes, még az az egy eshetőség meg van, hogy az ex-lex-állapot megmutatja: ki szenvedti tulajdonképp a kárát ennek az elhibázott politikai számvetésnek.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, április 28.

Erősen megcsappant érdeklődés mellett folytatták ma az indemnitati tárgyalását. A padok mindkét oldalán jóformán üresek voltak, a mikor az ülést *Dániel Gábor* alelnök megnyitotta, aki különben ma szintén fogadott küldöttséget, sőt *Apponyi* is fogadott hármat.

Kisebb csatározások folytak az ülés elején *Széll Kálmán* miniszterelnök és *Polonyi* között. Azután *Krasznay* beszélt. Alig hogy felállott, a jobb oldalon oly erősen zúgtak, hogy a szónok a saját szavát sem érthette. Ez a zaj folytonos volt már *Polonyi* beszéde alatt is. Így akarta visszafizetni a szabadelvűpárt az ellenzék tegnapi zajongásait a miniszterelnök beszéde folyamán.

A folyosón ez alatt aggodalmasan kérdezték egymástól az emberek: Mi lesz? Hogy lesz? Azt már a legvérmesebbek sem remélik, hogy az ellenzék leszereljen május elseje előtt és így az ex-lex-et most már elkerülhetetlennek tartja mindenki. Purparlék azért ma is folytak ellenzéki és szabadelvű pártiak között, de a kapacitálgatásokban *Justh Gyula* ma nem vett részt, mert választóit vezette az elnök elé. Unnepélyesen feketében járt fel és alá a folyosón.

Feltűnt a miniszterelnök és *Kossuth Ferenc* hosszabb tanácskozása, de eredményt természetesen ettől sem várt már senki.

Részletes tudósításunk itt következik:

(Napirend előtt.)

Elnök: *Dániel Gábor*, alelnök.

A kormány részéről jelen vannak: *Széll Kálmán* miniszterelnök, *Lukács László*, *Plósz Sándor*, *Darányi Ignác* és *Cseh Ervin* miniszterek.

Elnök megnyitja az ülést és bemutatja az irományokat.

A napirend előtt

Vertán Endre egy tegnapi jelentéktelen közbeszólását rektifikálja.

Elnök kijelenti, hogy a naplóbiráló bizottsághoz utasítja a rektifikálást. Következik az indemnitás tárgyalása.

(*Polonyi* polemizál.)

Polonyi Géza félreértett szavainak helyreigazítása címén hosszabban polemizál *Széll Kálmán* miniszterelnökkel és azt bizonyítja, hogy

a magyar hadsereget német nyelven vezényelni nem lehet és nem szabad. *Andrássy Gyula* gróffal is polemizál.

Ballagi Géza: Ez mind személyes kérdés?

Polonyi: A Ház engedelmével nem fogja untatni a Házat, de azért tovább polemizál. A közös hadügyminiszternek nincs joga rendelet kiadni a vezénnyelvre vonatkozólag, ha pedig kiadott ily rendeletet, kérni hol van az? Hadd tudják meg és nyujthassák be a vád alá helyezési indítványt. Az obstrukciót illetőleg május elseje után kétszeresen harcolnak a kormány ellen, mert gazdasági krízisbe kergetik az országot. (Elenmondások jobbról, zaj). A miniszterelnök tegnap *Fozra* és *Pittre* hivatkozott, ezek az anteakták neki nem imponálnak. Az ő anteaktája az anyakönyv. Magyarul tanult az anyjától és magyarul akarja tanítani gyermekeit. Teljesíteni fogják kötelességeiket. (Helyeslés a szélbalon).

Széll Kálmán miniszterelnök: A törvény ő Felségére ruházta a hadsereg vezényletét.

Felkiáltások a szélbalon: A magyar királyra!

Ugron Gábor: Értse meg! A magyar királyra!

Széll Kálmán miniszterelnök: Hasztalan kiáltanak közbe; mert a törvény ő Felségét mondja, aki természetesen nem lehet más, mint a magyar király. Ő felsége célszerűségi okokból rendelte el az egységes vezényletet. Hivatkozik a 67-es tárgyalásokra, amikor maga *Tisza Kálmán* is, az akkori balközép vezetője a királyra akarta bízni a vezénylet meghatározását. A törvény szerint járt el mindig. *Maga Polonyi* angol példákra hivatkozott, de most mikor ő (*Széll*) *Polonyi* ellen fordította az angol példákat, akkor nem tetszenek neki. Semmiféle jogsérelem, jogtiprás, jogfosztás nincs a katonai javaslatokban, tehát nincs ok az obstrukcióra. Az 1889-iki véderővita alkalmával, amikor a 14. §-ról volt szó, maga is ellene nyilatkozott.

Felkiáltások a szélbalon: Miért nem szólalt fel?

Széll Kálmán miniszterelnök: Mert exponált állásban volt pár évvel lemondása után és nem akart félreértetni. Most azonban semmiféle jogfeladásról sincs szó, még kevésbé alkotmányserésről. Tiltakozik tehát minden erőszakosság ellen.

(*Viharos* jelenetek.)

Polonyi Géza: T. ház! (Percekig tartó zaj.)

Elnök csendet kér.

Polonyi a jobboldalon tartó folytonos zaj miatt leül.

Elnök erősen kijelenti, hogy *Polonyinak* szót adott, csendet kér.

nézve valóságos öröm korszaka volt, a nőre pedig az aggodalom ideje: *Benoit* feláldozta az életét anélkül, hogy nemeskeblűnek hitte volna magát, *Benoite* pedig szomorúan elbujt sirni.

A történelem professzora négy tanút szerzett, csupa szegény ember, akiket a polgármesteri hivatal küszöbén talált. *Benoit* felette derült kedvű volt, *Benoite* ellenben sápadt volt és reezetett. A tanúk aláírták az anyakönyvet és távoztak. A menyasszony, aki jámbor hitű volt, azt kívánta, hogy a templomba is menjenek, egy kis kápolnába, amely *Szűz Máriának* volt szentelve, mert különösen *Krisztus* anyjához szokott imádkozni. Tehát elmentek a kis magános kápolnába, letérdeltek a pap elé, aki megáldotta őket. A kékruhás *Madonna* keblén áttört szív volt festve; kitérta a karját és hívogató kezét nyujtotta mindazok felé, akik hozzájöttek.

Benoite verdeste a mellét: „Szűzanyánk, vétkeztem . . .” Végül pedig, mivel nem bírta tovább, sirva fakadt. *Benoit* megfogta a kezét és lágyan simogatta; a pap egy pillanatra elámult, de folytatta a mondókáját, a minisztrális fiú pedig hol a párta, hol a papra nézett.

Aztán kimentek a templomból. A fényes nappal megdöbbenetett *Benoite*-ot; szégyelte, hogy mutatkozni kell most az utcán; úgy tetszett neki, mintha rossz cselekedetet vitt volna végbe.

— *Benoite*, ma szép idő van, szabadok is vagyunk, bűn volna ma dolgozni, ugye?

— Igen, *Benoit*.

— Kimegyünk a mezőre reggelizni. Akarod?

— Igen, *Benoit*.

Omnibuszra kapaszkodtak fel és kijutottak a szabadba. Egy zöldbeli vendéglőshöz tértek be.

— Parancsol egy kis bort, *Benoit* asszony? — kérdezte *Benoit* és felnevetett. A férfinak, még a legjobbnak is vannak különös kedvtelenségei, amiktől megriad a nők finomabb érzése. „*Benoit* asszony”. Ez a név, ami ugy mulattatta a fiatal tanárt, a szegény öreg leányban titkos félelmet keltett fel. Egyébként egy komoly segédtanár olyan ember, aki szójátékot nem szokott kétszer faragni, még nászlakomán sem. *Benoite* csodálta nyugodtságát.

Oly szép idő volt, hogy ünnepet kínált az új házásoknak. Barangoltak a mezőn. A madarak röpködtek fáról-fára. *Benoit* leszakasztott három virágot, ami keze ügyébe akadt, mert nem volt izlése és odatartotta a felesége elé.

— Tessék. Ez a tied, hitvesem.

Benoite megcsókolta a virágot és szólt:

— Megőrzöm emlékül, *Benoit*, jóságod emlékeül.

— Nono, *Benoite*, még bolondságokat kezdel beszélni, jó *Benoite*-om!

A patak partján egy fa alá ültek. A lábuk alatt csobogott és nyaldosta a vén fűz gallyait csókok halk zajával. A levelek és a távolabbi virágok csodálták magukat a víz tükrében. A patak kanyarulatánál a víz reflexei elterpedtek a napsugárban. Bárányfelhők usztak a kék égen. Közeliükben egy fatönc ága fürdött a vízben és utját állta a víznek, a mely ideges szökéssel ugrott át rajta.

— Mire gondolsz, *Benoite*?

— Mindenféle.

— Szólj valamit.

— Emlékszem, mikor még olyan kis emberke voltál, alig három napos. *Gabriella* az ölembe adott: „Nézd csak, nézd.” Az ölembe vettek és félttem, hogy el foglak ejteni.

— Mindig olyan jó voltál hozzám, úgy vigyáztál rám!

— Nem ezt akartam mondani . . .

— Mit akartál mondani?

— Semmit.

Az a gondolat, hogy a felesége most annak az egykori ölbéli gyermeknek, úgy ágaskodott benne, mint a fatönc vesszeje a víz ellen.

— Mi lesz velünk? — gondolta magában.

— Mire fog ez vinni.

Benoit pipára gyujtott.

— Ugy-e, jó itt? Mily csendes minden. Örülök, hogy idejöttünk. Ez a béke, *Benoite*, életünket példázza.

Egy óráig maradtak ott. Az asszony, szegény elcsigázott eszével szokat keresett, amik magyarul vannak, anélkül, hogy mondanának valamit.

— Ha úgy tetszik, édesem, sétálunk egyet. Félek, hogy megárt neked a nedvesség.

— Öreg vagyok, *Benoit*?

— Ugyan no! Egy fiatal asszony!

Benoite szomorúan követte, mert féltelme a sötétsgéggel nőtt. *Benoit*-nak azonban olyan derült volt az arca, hogy nem akarta elrontani az örömet és inkább elrejtette aggodalmát. Esteledett már, mikor hazafelé tartottak. Mennél

Polonyi újból ismétli, hogy nem tud oly rendeletről, mely a német vezénnyelvet elrendelné.

Krasznay Ferenc: T. Ház! (Zaj jobbról.)

Kubik Béla: Micsoda börze ez! Így nem lehet tárgyalni! (A jobboldalról sokan kivonulnak. Folytonos zaj).

Vészi József: Onök tegnap folyton duruzsoltak a miniszterelnök beszéde alatt!

Kubik: Így beszűntetjük a tárgyalást!

Elnök kéri a Házat, hogy halgassa meg a két oldal szónokait.

Krasznay Ferenc: Furcsának tartja, hogy a miniszterelnök tegnapi beszéde alatti zajt neki akarják visszaadni. (Ellenmondások jobbról.)

Vészi József: Halljuk Krasznayt!

(Krasznay beszéde.)

Krasznay Ferenc a miniszterelnök beszédét két részre osztja. Az első felében a nemzetietlen hadsereget védte, a másik felében bejelentette, hogy törvénytelenül fog kormányozni. Szintén angol példákra hivatkozik és azt fejtegeti, hogy Angliában éppen csak a költségvetés hízalmi kérdés. A felelősséget elhárítja az ellenzék felé, mert az ellenzék nem obstruált eddig, csak beható vitát folytatott. Ehhez pedig joga van. De a kormány május elsejétől törvénytelenül fog kormányozni és ez alkotmány sértés, a mely miatt vád alá kell helyezni a kormányt. A miniszterelnök tegnap ferdített is.

Széll Kálmán miniszterelnök: Éz ellen tiltakozom. Történelmi és jogi fejtegetéseket hoztam elő.

Krasznay Ferenc: A nemzeti jogok védelmét hangoztatja és azt hirdeti, hogy most már elérkezett a cselekvés ideje. Vissza kell vinni a nemzet elkobzott jogait. Az indemnitit nem fogadja el.

(A törvényen kívüli állapot.)

Csávolszky Lajos szóval fel szünet után. Elhiszi, hogy a miniszterelnök nem hitt a nagy ellenállásban. Elszámította magát, mert bizott az ellenzék gyöngeségében. A paktum elkábitotta az ellenzékét és ezért volt elnéző eddig. De most már vége az ellenzék türelmének. Eddig csak dikcioztak, de most már cselekedni kell. Az ellenzék most cselekszik, mert az obstrukció tett.

Szerinte a miniszterelnöknek le kell mondania állásáról, mert törvényes kormány törvényen kívüli állapotban nem kormányozhat. Mutasson a miniszterelnök példát az utódoknak és hagyja el önként a miniszteri széket, miként elhagyta 1879-ben. Akkor becsülni fogja az ország, a nemzet és a király is egyaránt. Miként megbecsülték őt 1879. után. A midőn azt látják, hogy politikai jellemtelenséggel is

közelebb jutottak lakásukhoz, Bonoite félelme annál inkább nagyobbodott. Mikor szobájukba léptek, sötét este volt. A szolgáló vacsorára terített. Tálalt.

— Lám, — szolt Benoit, — ez már házasoknak való fészek.

Benoitnek valami fojtogatta a torkát és nem tudott enni.

— Beteg vagy?

— Nem. Hanem úgy látszik, az éles levegő elvette az étvágyamat.

Vacsora után a férj újságot vett a kezébe, az asszony pedig varrni kezdett, de folyton félretévedt a tűje. A szolgáló rájuk nyitott és jó éjszakát kívánt, aztán kiment. A ház csöndes lett. Benoit a szeme szögletéből ijedt pillantást vetett az ingaóra körtejére, amely csörögve leszakadt. Benoit összehajtotta az újságot és combjára fűtött.

— Menjünk. Ideje már, hogy aludni menjünk.

Benoite lehajtotta a fejét, mint a gyermek, aki nem akar valamit hallani. Benoit felállt, gyertyát gyújtott, aztán vígan dörzsölte a kezét.

— Eleget dolgoztunk. Azonnal tente baba, tente...

Benoite megfordult, engedelmesen letette a munkáját és folyton lehajtott fejjel állt Benoit előtt. Benoit jóságosan föléje hajolt, homlokra csókolta és szolt, épp úgy, mint máskor:

— Jó éjt, kis mamám!

lehet kormányozni. (Nagy zaj jobbról; zajos Rendre! kiáltások.)

Lengyel Zoltán ülés végén a vasuti alkalmazottak fizetése tárgyában interpellált. Az interpellációt kiadták a kereskedelemügyi miniszternek.

A vitát holnap folytatják.

A magyar ipar és a hadsereg. Bécsből táviratozzák: A reichsrath mai ülésén Heilinger erős hangon interpellált a miatt, hogy a németül címzett leveleket Magyarországon helytelenül kézbesítik, esetleg félredobják. Pfaffinger és társai szintén interpellációt terjesztettek be, mely szerint a hadügyi kormány a magyar delegáció egy határozatára hivatkozva, a magyar ipart a hadsereg részére való szállításoknál az osztrák ipar kárára előnyben részesíti. Követelik, hogy a magyar ipar csupán a kvóta arányában részesüljön a megrendelésekben.

Gyórfy Gyula orsz. képviselő mentelmi jogával ma foglalkozott a képviselőház által küldött mentelmi bizottság, amely tudvalevőleg Gyórfy önbejelentésére ült össze tárgyalásra. Mint tudósítónk táviratban jelenti, a bizottság Gyórfy Gyula mentelmi jogát nem találta megsértve.

Lángban álló ország.

(Egy osztrák-kínai vámtiltást levele.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 28.

Kinval még sok bajunk lesz. A bokszer lázadás leverése óta folyton lázadoznak az óriási birodalomban, az elnyomott és agyon szípolozott nép nem tudja tovább tűrni a papok és mandarinok uralmát.

Egy a kantoni vámhivatalnál alkalmazott tiszt, aki bécsi születésű, most levelet írt egy budapesti barátjának. A levél, mely ez év március 4-én kelt, hiteles adatokat tartalmaz a déli Kinában uralkodó borzasztó állapotokról. Így szól a levél:

Csodálatos, hogy az európai lapok, még az angolok is, mily helytelenül vannak informálva a kínai állapotokról. Igaz, hogy a kouloni és pekingi angol és francia lapok még kevésbé írják meg az igazat, mint az európai újságok. De mi itt a vámhivatalban, melynek alkalmazottai az ország minden részében fuagálnak, pontos információkkal rendelkezünk s tudjuk, hogy egész Dél-Kína lángban áll s a nép helyzete borzasztó. Kijang-Szü tartomány népe hónapok óta lázadásban van. 50000 négyzetmérföldnyi területen fegyvert fogott a nép az urai ellen. A lázadók 120000 emberüket Mauzer és egyéb jó ismétlő fegyverekkel szerelték fel.

A császári csapatok e fegyverekkel szemben egészen tehetetlenek s számtalanszor megesezt, hogy a császári csapat nagyrésze a csata megkezdése előtt átpártolt a lázadókhöz. A császári katonaságot a hűtlenségre egyedül az csábítja, hogy a lázadók nagyobb zsoldot és jobb ellátást adnak, mint a menny fia.

Egy lázadó közkatonának nagyobb jövedelme van, mint egy császári tisztnek. A pénzt a lázadók az Amerikában és Ausztráliában élő kínaiaktól kapják, akik esküdt ellenségei a császári háznak és a mandarinoknak.

A lázadás célja az, hogy az uralkodó dinasztíát megbuktassák s a hivatalnokokat és a mandarinokat, akik irtóztatón karolják a népet, elűzzék. Fontos és érdekes, hogy a lázadás éle nem irányul az európaiak ellen. Vámhivatalnokaink teljes biztonságban élnek a lázadás legveszedelmesebb fészkeiben is. Az európaiaknak csak az a baja, hogy postaküldeményeket nem továbbítanak, mert a lázadók mindig elfogják a postakocsit, a kocsist beso-

rozzák, a kocsit a küldeményekkel együtt visszaadják a postamesternek.

Ezért nem rózsás az életünk, mert ha a lázadás Kantonban ki fog törni, bajban leszünk. Itt gyűlölik az európaiakat.

A kínai újévkor, január 28-án már ki is tört volna a lázadás Kantonban, ha el nem árulják. Akkor 2000 fegyvert találtak. Kanton nagyobb város mint Bécs, másfél millióval több lakója van, ha itt az első európaiat leütik, a többi már nem menekülhet. Kantonban s környékén vagy háromezer európai él, ezeknek élete, ha ismét kiüt a lázadás, egy hajszálon függ.

Utóbbi időben borzasztó látványosságokban van részem. A nyílt utcán kinhalással végzik ki itt a bűnösöket. Tegnap egy gyilkost végeztek ki. Egy bambuszkereszthez kötözték álló helyzetben. Előbb a homlokáról nyuzták le a bőrt s a szemére húzták. Aztán lábairól és karjairól levagdosták a húst, ahogy az irónt szokás fagyni. Majd lassu tempóban egy késsel elvágták a kezét s lábát a csuklónál s a térdnél, lemetelték kezéről s lábáról egyenként az ujjakat, végre lefejezték. Az ilyen kivégzések napirenden vannak Kanton utcáin.

TÁVIRATOK.

A távozó karthauziak.

Laurent, ápr. 28. A karthauziak, a kiknek a kiutasítása mindenestre ma még megtörténik, csaknem valamennyien volt tiszték. A karthauziak vonakodni fognak a hatóságok által állított kocsikba szállni. Gyalog akarnak Chamberybe menni, hogy onnan vasuton Olaszországba utazzanak. Ha a hatóságok ezt nem fogják megengedni, a lakosság meg fog elégedni azal, hogy nyugodt tüntetés alakjában fejezze ki rokonszenvét a távozó barátok iránt.

Kína tiltakozik.

Sanghai, ápr. 28. Ma itt nagy népgyűlés volt, a melyen valamennyi tartományból várt kinevezettek részt, hogy tiltakozzanak az ellen, hogy a kormány Oroszországnak Manduriára vonatkozólag valami engedményt tegyen. Heves hazafias beszédeket mondtak, de a gyűlés a nagy számban jelen volt lármázó kínai katonák magatartása következtében mégis fiaskóval végződött.

A makói küldöttség.

(A katonai javaslatok ellen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 28.

Tegnap este az arad-csanádi vasut megérkezése szokatlan élénkséget teremtett a szegedi pályaudvarban és magában a városban is. A hazafias makói és nagylaki nép mintegy kétszázötven főre menő küldöttsége utazott Budapestre, hogy ányujtsa tiltakozó feliratát a katonai javaslatok ellen a Ház elnökének.

A küldöttséget, mely nemzetiszínű karszalagjaival és árvalány-hajjal ékesített kalapjával valóban festői látványt nyújtott, Kardos Sámuel dr., a makói szabadelpárt elnöke, továbbá Ormos Ede, Kiss Pál dr. és Schaller József nagylaki ügyvéd vezették. A szegedi állomásról nemzeti lobogó alatt a Haggenmacher féle vendéglőbe vonult a deputáció, utjában lelkesen énekelve a Kossuth-nótát és a Himnuszt. A cigányzenekar itt a küldöttséget a Rákóczi-indulóval fogadta s egymásután játszott a hazafias dalokat.

A küldöttség innen a Kassavígadóba vonult, ahol éjfélig kedélyesen elszórakozott, a Kossuth-nótát és Himnuszt többször elénekel.

tők. Itt tartott Ormos Ede makói ügyvéd egy rövid szép beszédet, üdvözlővén Szegedet, ahol a csanádmegyei küldöttség hazafias utjában pillenőt tart, abban a városban, ahol Kossuth azt a nagy szónoklatot mondotta, amelyben Szeged népét a nemzet büszkeségének nevezte.

A küldöttség — mint tudósítónk jelenti — ma reggel érkezett meg Budapestre. A pályaudvaron Justh Gyula és Endrey képviselők fogadták őket a makói és csanádmegyei egyetemi ifjúsággal.

Fogadtatás után tömör sorokban, hazafias dalokat énekelve felvonultak a parlamenti épületbe, hol Justh Gyula átadta a kérvényt Apponyi Albert gróf képviselőházi elnöknek, ki a petíciót a szokásos kijelentések mellett vette át. Erre a csanádmegyeiek elhelyezkedtek a karzaton s jó ideig onnét hallgatták Polonyi Géza beszédét.

Délután kivonultak a kerepesi-uti temetőbe és díszes koszorút helyeztek Kossuth Lajos sírjára. A makóiak és nagylakiak holnap reggel utaznak haza a fővárosból.

Külpolitikai események.

(Fejedelmi látogatások. — A biztosított béke. — Az angol király Rómában. — A kronstadti harc. — A francia kulturháború. — A spanyol választások. — Blokádnál és adósság)

Arad, április 28.

A fejedelmi látogatások egymást érik. Tegnap érkezett az angol király Rómába, ahová a jövő hó elején Vilmos német császár is elmegy, viszont az angol király Rómából Párisba utazik Loubet elnök látogatására. Ezenkívül más fejedelmi utazások is figyelmet keltenek. A szász király tegnap Bécsbe érkezett Ferenc József látogatására. Innen pedig a délnémet államok fővárosaiba utazik.

Ezek a fejedelmi utazások mind egyet jelentenek és pedig azt, hogy az európai béke biztosítva van egy jó időre. Csak Marokkó és a Balkán idézhetnek fel váratlan eseményeket, amelyek megzavarhatnák Európa békéjét. Innen felelős, hogy a hatalmak mindent elkövetnek, hogy a Balkánon és Marokkóban ismét normális viszonyok létesüljenek.

Az angol király római látogatásáról a következőket jelentik: *Edvárd* király tegnap délelőtt 9 óra 45 perckor Nápolyból Rómába utazott. Bucszásra megjelentek a pályaudvaron a hatóságok fejei s a királyt az óriási néptömeg ovációkban részesítette. Rómában nagy fényvel várták a királyt. Viktor Emánuel király az aostai herceg, a turini gróf és az abruzzói herceg, valamint a gónuai herceg kíséretében egy lovasszakasz fedezete alatt a közönség lelkes éljenzése közben hajtattak a pályaudvarra, ahol a miniszterek és a magas államtisztviselők már gyülekeztek. Pontban 3 órakor robotgott be *Edvárd* király vonata az angol királyi himnusz hangjával. Rendkívül szívélyes üdvözlése után, amelynél az uralkodók ismételtén átölelték és csókolták egymást, *Edvárd* király a királyi ház hercegei felé fordult, akiket mind igen melegen üdvözölt. A megjelent magasrangú tisztviselők bemutatása után az angol király ellépett a testőrezred diszszázada előtt és azután Viktor Emánuel királyi udvari fogatra ült. Ebben a pillanatban a katonai zenekar rázendített az angol himnuszra, amelynek hangjaiba a közönség lelkes éljenzésbe vegyült. A Via Nazionale bejárájánál *Colonna* herceg, Róma város sindacoja üdvözölte a királyt a város nevében. Messze hangzó *evviva*-kiáltások kísérték a polgármester üdvözlő beszédét.

A kocsisor azután, amelyhez *Colonna* herceg és a városi képviselő tagjai csatlakoztak, a tömeg megújuló lelkes tüntetése közben folytatta útját a Kvirinál felé. Midőn az uralkodók a Kvirinálba érkeztek, a tömeg a Kvirinál felé tört, ahol a királyokat lelkes ovációkban részesítették. A két király, *Heléna* királyné és a királyi hercegek megjelentek a balkonon, hogy az ovációkat megköszönjék. Minthogy a lelkes kiáltások nem akartak megszűnni, az uralkodók és *Heléna* királyné később ismét megjelentek a

balkonon. Azután az egyesületek defilíroztak a palota előtt.

A *kronstadti harcban*, melyről a pétervári lapoknak semmi részletet nem szabad közölniök a N. Fr. Presse távirata szerint tizenkétezer matróz, gyalogos katona, tüzoltó, rendőr, csendőr és polgár vett részt. A harcok a Pavloszki-utcában egész házakat romboltak le. A csatamezőt számos halott és sebesült borította.

A *francia kulturháború*. Paschiában (Corsica) több száz férfi és nő betért a karabai dominikánus kolostorba, amelyet a legtöbb szerzetes már elhagyott. A tömeg kifosztotta a kolostort. Az ott maradt nyolc szerzetest csendőrizet alatt Paschiába kísérték. A nancyi székesegyházban tegnap több szociálista az istentisztelet alatt zajosan tüntetett a papok ellen és azt kiáltották: Le a papokkal! A rendzavarokat kiutasították a templomból. A templom előtt tovább folyt a tüntetés a papok mellett és ellenük. Több letartóztatás történt.

Madrid-ből táviratozzák: A belügyminiszterium összeállítása szerint a képviselőkamrába megválasztott: 232 kormánypárti, 70 liberális, 11 demokrá, 6 pártive Tetuán-hercegnők, 6 Romero Robledos párti, 28 köztársasági, 7 kerlista, 6 katalanista, 8 független és 2 pártönkivüli képviselő. Mint az *Impartial* jelenti, a madridi prefektus lemondott. A lap a belügyminiszter lemondását is valószínűnek mondja.

Washington-ból jelentik: Anglia elejtette azt a követelést, hogy a venezuelai blokádnál költségeinek kérdése a hágai választott bíróság elé terjesztessék. Venezuela kész a hágai választott bíróság elé terjesztendő kérdések keretét jelentékenyen kiterjeszteni. A venezuelai kormány örömmel üdvözlőlné, ha uemcsak az elsőbbség kérdése, hanem az a kérdés is a választott bíróság elé terjesztetnék, vajjon van-e a nemzetnek joga ahhoz, hogy adósságokat blokáddal és ágyuzásokkal hajtsanak be. Tegnap Berlinből instrukciók érkeztek ide a jegyzőkönyv egyes cikkeinek szövegére vonatkozólag. Miután a tárgyaló felek erősen fáradoznak azon, hogy az egyezmény aláírassék, valószínűleg az nem fog halasztást szenvedni.

Az aradi román zsinat.

(Harmadik nap.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 28.

A zsinat harmadik napjának egyik érdekessége, hogy *Hamsea* Agoston arkimandrita is megjelent a tanácskozásokon. A főasztalnál a püspöktől jobbra ő foglal helyet, balra *Mangra* Vazul vikárius.

A délelőtti tárgyalások meglehetősen izgalmas tárgya volt az aradi esperesség zsinati tagjainak: *Izpravnik* Szévér dr.-nak és *Petrovics* Aurélnak igazolása. A felebbezést, a melyet ezek megválasztása ellen beadtak, ismertettük. A hosszas vita során Onku Miklós dr., Opreán Nesztor dr., Velics Mihály, Gáll József főrendiházi tag, Zsigre Miklós, Tomics Virgil és Szucsú János dr. szólaltak fel. A zsinat többsége végül a két megtámadott mandátumot igazolta, s a megsemmisített szemlaci választási jegyzőkönyv ügyében vizsgálatot rendelt el s arra biztost küldött ki.

A délelőtti során még nagy feltűnést keltett *Mangra* Vazul nagy-váradai vikárius azon kijelentése, a melyben tiltakozott az ellen, hogy a zsinat tagjait egyes személyek szerint pártokra osszák, s mondják Mangristák, vagy Hamseaitáknak, miután itt kiki saját meggyőződése szerint szavazhat.

Délután nagyobbára iskolaügyeket tárgyaltak *Popa* György dr. előadása alapján.

Nagyobb vitát keltett azon felekezeti iskolák ügye, a melyek a tanítói fizetéseket nem tudják biztosítani. Az albizottság javaslata erre nézve az volt, hogy ott, a hol ily iskolák van-

nak, lehetőleg két község iskolája, vagy ha ez nem lehetséges, a két tanítói állás egyesítésék, a hol ezt se tehetik, utasítsák a szentszéket a szükséges intézkedések megtételére.

Goldis László indítványára e fölött nem határoztak, hanem kimondták, hogy e tárgyban a holnapi ülést megelőzően, beható konferenciát tartanak.

Elfogadta a zsinat azon előadói javaslatot, hogy az idegen iskolába járó görög keleti román növendékekről statisztika készíttessék és annak végrehajtásával a hitoktatók bizassanak meg. — Az „idegen” iskolák alatt természetesen az állami iskolák is értetnek.

Azt is kimondták, hogy a hitoktatók csak az esetben kapják meg az egyháztól járó díjazásukat, ha kötelességüket lelkiismeretesen elvégzik.

Az aradi görög keleti román felső leányiskola ügyénél az albizottság azt javasolta, hogy miután az iskola mostani helyisége nem felel meg rendeltetésének, kezdjék meg a gyűjtést oly célra, hogy a leányiskolának megfelelő, külön, új épületet emeljenek.

Szucsú János dr. ellenezte az indítványt, *Onku* Miklós dr. ellenben melegen pártolta azt. Aldozunk, — ugymond — az egyház és iskola céljaira, követvén az új püspök példáját, a ki a székesegyház részére saját költségen új harangot készíttetett. *Csorogár* Romulusz szintén pártolta az előterjesztést, a melyet a zsinat végül elvben elfogadott.

A mai ülés nyolc óra felé ért véget. Miután még több igazolás, jelentés van hátra, a zsinatot előreláthatóan csak szombaton fogják berekeszthetni.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: Délután: *Dobó Katica*, színmű. (Ifjúsági előadás.) Este: *A kurucfurfang*, népszínmű. *Blaha* Lujza vendégfelléptével. (Páratlan bérletszűnet.)

Csütörtök: *Nani*, népszínmű. *Blaha* Lujza vendégfelléptével. (Páratlan bérlet.)

Péntek: *Piros bugyelláris*, népszínmű. *Blaha* Lujza vendégfelléptével. (Páros bérlet.)

Szombat: *Szókimondó asszonyság*, színmű. (Páratlan bérlet.)

* Az aradi Tarka Színpad. Arról a vállalkozásról, amelyet *Csiky* László, az aradi színtársulat volt tagja kezdett, már megemlékeztünk lapunk tegnapi számában. *Csiky* tudvalelőleg *Tarka Színpadot* szervez Aradon, mely a színház szünete alatt esténként az Elite-kávéházban fog játszani. A társulat jórészt már szervezve van s a szerződötett tagok között vannak az alábbiak: *Djelma testvérek*, két excentrikus svéd táncosnő, akik a napokban jöttek Odesszából Budapestre s innen a jövő héten Bécsbe mennek az An der Wien színházban szerepelni. A két táncos- és énekesnő *Fregoli*-jeleneteket mutat be, ezenkívül angol, spanyol, olasz, orosz, francia és svéd táncokat lejtének megfelelő nemzeti kosztümökben. Ugyanők fogják bemutatni a *cake-walk*-ot is, ezt a divatos, új táncot, mely most valóságos lázban tartja a főváros közönségét. A társulat többi tagjai: *Kaczér* Erzsi operett-szubrett, *Tarján* Gusztó és *Dombi* Iona sanszonett-énekesnők, továbbá *Timár* Béla operett-buffó, *Margitai* Gyula szalon-színész és *Miklósi* Gyula burleszk-komikus. A Tarka Színpad műsorában helyi szerzők művei is szerepelnek.

* Ifjúsági előadás. A holnap, szerdán d. u. 8 és fél órakor tartandó és ez idényben utolsó ifjúsági előadásra déli 12 óráig a titkári irodában válthatók a jegyek, délután 2 és fél órától pedig a színház jobb oldali pénztáránál. Ezen ifjúsági előadásra a tanuló-ifjúság szülői is válthatnak kedvezményes jegyet.

* **Fürdők és nyaralóhelyek.** (Szerkesztette: Fodor Oszkár dr., kiadta: a „Dunántúli Közművelődési Egyesület”, ingyen kiadás.) Az ország egyik legnagyobb kultúregylete a Palla-vicini Ede őrgróf elnöklése alatt működő „Dunántúli Közművelődési Egyesület” már esztendő óta adja ki a magyar fürdők felvirágoztatása és az idegen forgalom emelése érdekében a „Fürdők és Nyaralóhelyek” című, a hazai fürdőket részletesen ismertető füzetet, amelylyel a regényes szépségű magyar fürdőkre akarja terelni nagyobb tömegben a külföldi fürdőkből és nyaralóhelyekből a nyaraló közönséget. A magyar fürdők ez egyedüli ingyenes ismertetőjének most jelent meg a VII. évfolyama s a dr. Fodor Oszkár által nagy gondnal szerkesztett díszes kiállításban megjelent „Fürdők és Nyaralóhelyek” füzet kimerítő adatokkal ismerteti a magyar fürdők viszonyait s közli a füzet első részében a dunántúli, második részében pedig az egyéb hazai fürdőről szükséges és hasznos tudnivalókat számos illusztrációval tarkítva.

Elhalászott örökség.

(Próbaházasság — pénzért.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 28.

Rémregénybe illő eset tartja izgatottságban Zürich város lakosságát. Az eset főhőse egy francia, valami Crevier Balthazar. Ez az ember párisi kereskedő és elég jómódu. Mult év nyarán hallotta, hogy unokanővére, a szép és dúsgazdag Crevier Helén haldoklik és 4—5 hónap múlva meghal. A leány, aki közel 5 millió franknak közvetlen ura, az egész vagyont kilenc részre osztva hátra hagyta az örökösöknek és Crevier Balthazar is kapott volna belőle egy kilenced részét. De neki az kevés volt. Szerette volna az egészet elkaparítani. Hogy ezt elérje, furfangos tervet eszelt ki, amely majdnem sikerült neki.

Tudta, hogy a mellbeteg szép rokona szeretne őt és talán feleségül is ment volna hozzá, ha nem lett volna már nős ember. Crevier tehát arra törekedett, hogy elvehesse a leányt. Célból nejével összebeszélve beadta felesége ellen a válópórt és a törvényszék által elválasztatta magát. A válást kimondó végzéssel a zsebébe Zürichbe utazott, ahol tárt karokkal fogadták. Persze a gazdag rokon kérdezte, hogy mi az oka a válásnak. Crevier erre összehazudott mindenfélét, hogy neje hűtlen lett hozzá, hogy nem törődött vele stb. A beteges leány mindent elhitt neki és tulbaldog volt, hogy régi ideálja — Crevier egyike a legszebb embereknek Párisban — megint szabad.

Egy szép napon eljegyezte magát vele és reá két héttel meg volt az esküvő. Mindedig a terv szépen sikerült. De ezután következett a baj. A leány férjhezmenetelén a többi nyolc rokon kétségbeesett. Nagyon természetesen, mert mindegyikük várt arra, hogy a leány meghal és akkor örökséghez juthat.

Ez a házasság azonban minden reményektől megfosztotta, különösen akkor, a midőn híre járt annak, hogy Crevierné férjét tette meg általános örökösévé. Ilyen körülmények között nem csoda, hogy ha a kijátszott rokonok dühükben mindent elkövettek, hogy vissza kaparintsák az orruk elől elhalászott örökséget.

Egyikük, valami Nelche nevű utazó úgynök, lépten-nyomon Crevier nyomában volt és egy szép napon kiderítette az egész csalást. Megtudta, hogy Crevierné első nejétől való elválása csak eszköz volt arra, hogy a vagyont elhalásza. Crevier számított arra, hogy a beteges asszony rövid idő múlva meghal és akkor övé lesz a vagyon. Mihelyt az kezében lesz, akkor megint elveszi elvált nejét. Nelche gondoskodott arról, hogy az asszony ezt megtudja.

Amikor pedig az első Crevierné titokban megjelent Zürichben és titokban találkozott elvált férjével, ez meg is történt.

A már akkor nagyon féltékeny, beteg asszony, Crevierné II., egészen magánkívül volt, amikor Nelcher a történeteket neki tudtára adta. Ennek tanácsára elment abba a szállodába, ahol férje első nejével találkozni szokott és ott Nelcher oly ügyesen tudta inszcenálni a dolgot, hogy éppen a szomszédos szobába került a féltékeny nővel és ez végig hallgathatta mindazt, amit férje beszélt róla. Az elvált asszony leányneve alatt lakott a szobában és Crevier rendszeren a délutáni órák alatt kereste fel. Crevier az napon, amikor Nelcher is megjelent az asszonynyal, délután 8 órakor állított be volt nejéhez.

Egész diskurálásuk áthallatszott a vékony falon:

— Hogy van Helén — kérdezte az asszony. — mikor lesz már vége?

— Hát nem tart már sokáig. Ot milliőért érdemes várni, akár négy-öt évig!

— Neked talán érdemes várni, — felelt az asszony, — de nekem, aki bizonytalanságban élek! Van és mégis nincs férjem. No de hát, remélem, egy év múlva megint feleséged leszek.

Még sokáig beszélgettek és a szomszéd szobában mindent végig hallgatott a szegény, lesújtott asszony. Mikor Crevier ur este palotájába hazatért, bizalmasan tudtára adták neki, hogy jó lesz távozni, mert a nagyságos asszony mindent tud. Nelcher ur volt az, aki ezt neki tudtára adta. Másnap pedig egy gyászba öltözött nő, a megcsalt Crevierné Nelcher urral a karján elment a közjegyzőhöz és ott újra végrendeletet tett, amelyből férjét teljesen kizárta.

A rokonok tehát megint remélnék. Nelcher urnak volt gondja reá, hogy az eset nyilvánosságra kerüljön és a lapok most szélteben-hosszában tárgyalják a botrányos esetet.

A gyógyszerész válópöre.

(Egy fiatal asszony tragédiája.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 28.

Szomorú részletekben bővelkedő pör indult meg a héten a szegedi törvényszék előtt. A pört egy csanádvarmegyei gyógyszerész indította meg, arra kérve a törvényszéket, hogy házasságát bontsa fel, mivel felesége nagy beteg. A bírósághoz intézett beadványában elmondja a gyógyszerész azt is, hogy neje beteg volt már a házasság megkötése előtt is, ezt a körülményt azonban akkor a szülők tudatosan elhallgatták előtte.

Válókereetében elmondja a gyógyszerész, hogy ma is végtelenül szereti ifju nejét, akitől azonban el kell válnia, mivel az súlyos elmebeteg és dühöngésében sokszor oly dolgokat mivel, hogy környezetének élete egy pillanatra sincs biztonságban.

A szép asszonyt, aki még ma sincs több husz évesnél, alig három éve vette nőül a gyógyszerész. Akkor 17 éves volt az asszony, aki egy vagyonos, előkelő bácsmegyei földbirtokosnak a leánya. Három éven át a legnagyobb boldogságban élt a gyógyszerész a fiatal asszonnyal, bár azon már kezdetben mutatkoztak az elmebetegség tünetei. Az asszony a mult év végén annyira beteg lett, hogy az orvosok tanácsára a gyógyszerész a budapesti angyalföldi tébolydába szállította fel gyógykezelés végett, hitvesét.

A tébolydában gyógyulásnak indult a szerencsétlen fiatal asszony. Napról-napra jobbra

fordult az állapota, annyira, hogy néhány héttel ezelőtt a férje visszahozatta nejét Budapestről. Alig volt azonban otthon a fiatal asszony, ismét kitört rajta a rettentő betegség. Olykor dühöngés fogta el és e pillanatokban oly dolgokat cselekedett, hogy újból vissza kellett szállítani a tébolydába.

Egyszer azzal futott be a fiatal asszony a konyhába, hogy le fogják rombolni a takaréktűzhelyet. Az égő fát kibajigálta a konyha közepére, a főzésre készített edényeket pedig felborította. A szakácsné meg akarta akadályozni a pusztítást, mire a szegény asszony neki esett és leharapta egyik ujját. Máskor a gyógyszerészárba ment, ahol ledöntötte az üvegeket és azon fáradozott, hogy összeütögesse a gyógyszereseket. Ily dühöngésében sokszor csak nagy erőfeszítés után tudták megfékezni.

Megtörtént az is, hogy a szegény asszony meg akarta ölni a férjét, akit pedig világos pillanatban mindennél jobban szeretett. Késztámadt férjének és ha az idejekorán észre nem veszi a veszedelmet, úgy aligha a felesége kezei között nem hal meg.

A napokban aztán ismét Budapestre szállították a szép fiatal asszonyt, akinek nagy tragédiája igazi részvétet keltett az egész vármegyében. A tébolydában megvizsgálták a beteget és remény nélkül bocsátották el a gyógyszerészt. Szegény kicsi asszony fiatalágát egész életét ott fogja már eltölteni az élők között.

Király, mint komornyik.

(A Bratiano-szobor domborművéről.)

Arad, április 28.

Bukarest városa nagy ünnepséggel készült leleplezni május 11-én a Bratiano János szobrát. Bratiano János, a jelenleg való külügyminiszter apja, a román szabadságharc egyik legkimagaslóbb alakja, híres hős, népezónok, államférfi, a román oláh Kossuth-féle, de fordítva, mert ő adta Romániának mai királyát, I. Carolt, akit 1866-ban Sigmaringenből hozott az országba. A szoborbizottság valami nagyon szépet és nagyon eredetit akart, természetesen tehát, hogy mellőzte azt a két szobraszt, aki Romániában a nemzeti képfaragást reprezentálja. Störk és Spaethe urakat, akik még — szintén természetesen — németek, mint minden, ami ez országban valamire való: a román csak káromkodik és földet mivel. A bizottság tehát elment Párisba és ott kikereste magának Ernest Dubois urat, aki elégszemes körökben ismeretlen művész ugyan, de talán volt protekciója. Denikve, ezzel csináltatták meg a szobrot, amely se jobb, se rosszabb az átlagos ily fajta műemlékeknél. Hanem a talpzat domborműve az aztán igazán nagyon eredeti. Abrázolja a nagy szabadsághős Bratianot, amint komornyikja kíséretében átlépi az ország határát. Ez a komornyik pedig senki más, mint Hohenzollern-Sigmaringen Karoly herceg, ma I. Carol néven Románia királyja.

Hogy megértsük, mit jelent ez a basrelief tudnunk kell, hogy 1866-ban Bratiano a nemzet nevében felkereste a hohenzollern-sigmaringeni herceget az ő ősi fészkeben, valahol Németországban és felajánlotta neki a koronát, azaz, hogy akkor még csak a fejedelmi süveget. A fiatal német princek pott az alkalmon és elfogadta az ajánlatot, sőt rögtön utnak is eredt Bratianoval Havasalföld felé. Mint tudjuk, éppen akkor folyt az osztrák-poros háború és az osztrák armádia aligha engedte volna keresztül sorain a német herceget. Mit volt tenni, bizony a király mint Bratiano János komornyikja, ennek nevére szóló utlevéllel utazott leendő országába. Ez történelmi tény, amit itt egyébként senki se tagad, a király legkevésbé. Elvégre Hunyadi Mátyás is volt olyan ur, mint a román király.

négis akárhányszor felöltötte a szegény ember gu-
nyáját.

Hanem hogy mi szükség volt ezt a Bratiano
János szobrán megörökíteni, azt igazán érdemes
volna tudni. Pláne ugy megörökíteni, ahogy Dubois
„mester” tette, aki valóságos inaslibériát viseltet a
a királyllyal. Pedig tudnivaló, hogy csak a színház-
ban viselnek a nagy urak inasai sujtásos katufré-
ket, térdigérő bugyogót és fehér harisnyát. Az élet-
ben aligha kíséri a komornyik ilyen parádében a
gazdáját. Mindegy no, a Bratiano inasát mégis így
ábrázolta a francia.

Csodálatosképpen azonban a szoborbizottság
kifogásolni valót nem talált ebben és május
11-ére kitűzte a leleplezést. Közben azonban
a király értesült *Lecomte de Nouy* udvari műépítő
utján a domborműről és természetesen roppant ha-
ragra gerjedt az izléstelenségen. Csak nem fog a
saját fővárosa egyik legszebb terén mint inas érc-
beöntve állani? Kezdték utána járni, hogy kinek az
eszméje hát ez a dombormű, de eddig még nem
tudták kisútni. Annyi azonban bizonyos, hogy még
ha csakugyan le is leplezik május 11-én azt a
szobrot, a dombormű nem lesz rajta. Kérdés, a le-
leplezésen ott lesz-e a király, sőt egyáltalán lesz-e
hivatalos személyiség jelen? A szoborbizottság biz-
tosan nem megy el.

Blaža Lujza Aradon.

(Török Zsófi szobája.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 28.

Blaža Lujza asszony, a magyar népszinmű-
s a magyar nótá fejedelmnöje a ma esti gyors-
vonattal Aradra érkezett, hogy eljátsza három
kiváló szerepét az ő kedves aradi közönségé-
nek, mely mindenkor rajongó szeretettel vette
körül a nemzet dalos pacsirtáját. Legutóbbi
ittlétekor fényes ovációkkal ünnepelte Arad
közönsége a kitűnő művésznőt, kéiségtelen,
hogy a lelkes ováció most sem marad el.

A pályaudvarban *Zilahy Gyula* igazgató és
a társulat küldöttsége fogadta az ünnepelel mű-
vésznőt, a ki holnap kezdi meg három estére
terjedő vendégszereplését. Szerdán a *Kuruc
furfang* Bóskéjét játsza páratlan bérletszünet-
ben, csütörtökön a *Náni* híres címszerepét pá-
ratlan bérletben és pénteken legkitűnőbb, leg-
pompásabb szerepét, a *Piros bugyelláris* Török
Zsófiáját, páros bérletben.

Mindhárom előadás iránt óriási az érde-
klődés s már a mai nap folyamán, hogy Blaža
Lujza lejtvetelének híre futott, csaknem az
összes jegyeket elkapdosták. Főleg a *Piros
bugyelláris* jegyel után töri magát a közönség,
hogy a művésznő utolérhetlen Zsófi asszonyá-
ban szíve szerint gyönyörködhessek.

A *Piros bugyelláris* előadása alkalmából
Blaža Lujza életéből egy rendkívül érdekes
epizódot elevenítettünk fel. Évekkel ezelőtt egy
szörény kis nyárilakban lakott Blaháné a regé-
nyes gödöllői hegyek alatt, ahová pár heti pi-
henésre szokott visszavonulni, amikor a Né-
pszínházban az előadások szünetelnek. A nyári-
lakban az egyik szobát a „Piros bugyelláris”-
beli szoba mintájára butorozta be parasztos
asztalokkal, tulipános ládákkal, mázos edények-
kel teleaggatott fogással. A mellette levő má-
sik szoba falait pedig valóságos szalagerdő
födte, amelyből a feliratok aranyos betűi kan-
dikáltak ki, mint a lombokon keresztülszűrődő
napsugarak.

Egy alkalommal a művésznő családjával
a fővárosba rándult, amit *Jeney* bácsi, az öreg
vincellér arra használt, hogy nagy takarítást
végeztetett a cselédséggel. Kitárták az ablako-
kat, törültek-poroltak már kora reggel óta, mi-
dön az egyik cseléd hirtelen egy karcu ur-

asszonyt pillant meg, amint az ablakon át ki-
váncsian a szobába tekint. A cselédlány abba
a hiedelemben, mintha egy künn nyaraló ur-
asszonnyal lenne dolga, elébe megy és tisz-
teletteljesen mondja:

— Kérem nagysága, ha érdeklí ez a sok
koszoru, szívesen megmutatom. Tessék be-
jönni . . . ugy sincsenek itthon . . .

Alig mondta ki e szavakat, mikor az öreg
vincellér is odajön s megpillantva a karcu
asszonyt, hangosan felkiált:

— Jézus, Mária . . . a felséges királyné!

Es csakugyan boldogult *Eresébet* királyné
volt, aki reggeli sétájáról visszatérve, megállt
a nyitott ablakok előtt s kíváncsian vizsgálta a
Török Zsófi asszony szobáját a sokszinű sza-
lagerdővel együtt.

— Ki lakik itt? — kérdezte az öreg vin-
cellértől, aki a meglepetéstől alig tudott szóhoz
jutni.

Végül földig emelve süvegét, büszke ön-
érzettel szól:

— Itt Blaháné, a „nemzet csalogánya” la-
kik, felséges királyné.

Aztán kinyitotta a szobaajtót s végig meg-
mutatta a királyasszonynak a lakást. A felsé-
ges asszony nagy érdeklődéssel nézegette a ta-
karos kis nyaraló helyiségeit, s gazdag borra-
valót adva a cselédeknek, e szavakkal bucsu-
zott el a boldog vincellértől:

— Mondja meg a nemzet csalogányának,
hogy itt voltam és megnéztem a . . . milyen
szobát is? . . .

— Török Zsófi asszony — egészítette ki
az öreg vincellér.

— Igen, a Török Zsófi asszony szobáját.

Es a felséges asszony mosolyogva csukta
be maga után a kertajtót és folytatta útját az
erdőbe.

Eunek a jelenetnek több előkelő nyaraló
is szemtanuja volt. *Jeney*, az öreg vincellér
boldogságot sugárzó arccal szaladt a hazaér-
kező báróék elé, s élte utolsó napjáiig váltig
csak arról beszélt, hogy milyen érdeklődéssel
nézegette a megboldogult királyné a Török
Zsófi asszony portáját.

A szökés párosan . . .

(Elfogott szerelmesek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 28.

A szökés párosan . . . a dal szerint édes
és jó dolog, de kellemetlen, ha úgy történik,
mint az alábbi históriában, melynek a szin-
helye *Elek* község.

A szereplők: *Kloster* Ferenc eleki borbély,
a felesége és *Ruck* György asztalossegéd. A
férjjel az asszony nem folytatott valami minta
házaséletet. A szerelmük megsavanyodott, s na-
pirenden voltak a veszekedések. Csalódásában
az asszony másfelé keresett vigasztalást, s ezt
meg is találta abban a szerelemben, melyet az
udvarukban lakó *Ruck* György asztalos-segéd-
del folytatott. A tiltott szerelmet teljessé tette,
hogy titokban folyt, s a férj nem tudott róla
semmit.

Vasárnap *Kloster* eltávozott otthonról s a
vendéglőbe ment szórakozni. Távollétét a sze-
relmesek alkalmas időnek tartották arra, hogy
megszökjenek. Kocsira ültek s áthajtottak Két-
egyházára, hogy onnan az esti vonattal Buda-
pest fel utazzanak.

A szerelemben utazó pár azonban nagyon
peches volt. Mire Kétegyházára értek, a vonat
már elment. Így kénytelen voltak az éjet Kétegy-
házán tölteni, s ez volt a vesztük.

Ejféli után egy óraker hazatért a kocsmából
Kloster s feleségét nem találta sehol. Anyósá-

val együtt kinyomozta, hogy az asszony hová lett,
s utánuk indultak. Az üldözők éppen akkor ér-
tek Kétegyházára, mikor a szökevények a reg-
geli vonattal elakartak utazni.

A legénynek sikerült elszökni, a menyecske
pedig az anyja karjai között keresett menedé-
ket. A védelem helyett azonban egészen más
valami várt reá. A kardos asszony egy jókora
bottal ott az állomáson alaposan elverte a le-
ányát.

A szöktető legény, ugy mondják, *Amerikába*
menekült.

SPORT.

+ Versenyek az angol király tiszteletére.
Edvárd angol király parisi tartózkodásának
idejére a francia zoké-klub külön versenyna-
pot irt ki, amelyen az egyes futamokat *Ed-
várd* király leghíresebb loval után nevezték el.
A főverseny a 25.000 frank értékű *Prix Per-
simmon*; a *Prix Florizel* 15.000 frank értékű
míg a *Prix Merrie Lassie* 10.000 frankos. Két
5000 frankos verseny a *Prix Perdita* és a *Prix
Diamond Jubilee* egészítik ki a május 2-iki
programot, amelyet az angol király, már csak
udvariasságból is, valószínűleg végig fog nézni.

+ A Kis Kohn — verseny-ló. *Reeves* I. ido-
mitó egy kétéves lovának *Little Kohn* (Kis
Kohn) nevet adott. A kis Kohn apja *Hulton*,
anyja *The Winnings* volt.

Issekutz Károly dr. †

(Aradmegye főorvosa meghalt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 28.

Aradváros és Aradmegye orvosi kará-
nak s egyben a megyei tisztviselők tes-
tületének nagy gyásza van: *Issekutz* Ká-
roly dr. megyei tiszt főorvos alig tíz
napi betegség után ma este váratlanul el-
hunyt.

A gyászhir gyorsan elterjedt s város-
szerte őszinte, osztatlan részvétellel talál-
kozott. A boldogultat kedves, rokonszen-
ves egyéniségénél fogva nagyrabecsülte
és tisztelte Arad és a megye egész kö-
zönsége, mely utóbbi bizonyára szintén
hasonló részvétellel fog értesülni a jeles fő-
orvos haláláról. *Issekutz* Károly dr. buz-
gósággal, a maga tudományának és em-
bertársainak megbecsülésével töltötte be
pályáját, melyen sok barátot és tisztelőt
szerzett.

A munkában mindvégig kitartott, míg
tiz nap előtt ágyba döntötte egy vesze-
delmes betegség: a *tüdőgyulladás*. A súlyos
bajnak szervezete nem tudott ellentállni,
s a közbecsülésben álló főorvos ma este 6
órákor szerettei körében meghalt.

Issekutz Károly dr. Pécskán született, hol
az atyja első jegyző, vagyonos ember volt. Az
egyotemet 1858-ban végezte el és a következő
évben avatták orvostudorra. Egy esztendeig a
szemészeti klinikán működött, mint gyakornok,
majd pedig Pécskára került, hol járási orvossá
nevezték ki.

Huszonbét év előtt választották meg Arad-
megyei tiszt főorvosává, s azóta viselte ezt a
szép állást. Hivatását mindenkor lelkiismerete-
sen töltötte be. A megye egészségügyi állapo-
tát figyelemmel kísérte, a megye területét
évenként beutazta.

Nagy gondot fordított a közegészségügyi
adatok beszerzésére. A pontos és mindenre ki-
terjedő *statisztika* összeállításában pedáns volt
és fáradhatatlan. Ez valóságos speciálitása volt
az öreg urnak, s elismerésre talált a belügy-
miniszteriumban is, hová a közigazgatási-bi-
zottság útján az ő tiszta képet nyújtó adatai
kerültek.

Volt neki még egy kiváló tulajdona, s ez mindennél becsesebb lehetett előtte. Elmondhatta magáról, hogy egyetlen ellensége sincsen. Ez a legszebb dicsérete neki mint orvosnak s embernek egyaránt.

Elhunyt legközelebről sujtja nejét, szül. Szent Erzsébet urasszonyt, továbbá fogadott leányát *Issekutz-Réthy* Micit, ki *Pauer* János honvéd-husár főhadnagy neje, nemkülönbön unokaöccseit, *Issekutz* Marcell pécskai ügyvéd, volt országgyűlési képviselőt, *Issekutz* László dr. aradi orvost és kiterjedt rokonságát.

Temetése e hó 30 án, csütörtökön délután 4 órakor lesz a család Ferdinánd-utcai házából. A halálozás hírére a megyeházán kitűzték a gyászlobogót.

Issekutz utóda a tiszti főorvosi állásban előreláthatólag *Institóris* István dr. tb. főorvos, aradi járási orvos lesz.

Ujabb tüntetés

a katonai javaslatok ellen.

(Az egyetemi ifjak és az obstrukció.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 28.

A budapesti egyetemi ifjuság ma ismét kibontotta zászlóját és újból az utcára ment tüntetni az obstrukció mellett. Nem lehetetlen, hogy megint véres jelenetek fognak lejátszódni az ország fővárosában, ámbar valószínűbb az, hogy most már higgadtabb, nyugodtabb és megfontoltabb lesz annyi véres küzdelem után úgy az ifjuság, mint a rendőrség.

Fővárosi tudósítónk a ma esti tüntetésről a következőket jelenti:

Ma délelőtt az egyetem aulájában a fekete táblára egy hirdetmény volt kifüggesztve, melyen néhány egyetemi hallgató felhívta az egyetemi ifjuságot, hogy este 6 órakor gyűljenek össze a műegyetem kertjében.

A felhívásnak meg volt az eredménye, este 6 órakor mintegy hatszáz egyetemi hallgató jött össze a kertben, ahol *Hoffmann* Ottó adta elő az összejövél célját. Felszólította az ifjuságot, hogy vegyen részt az ismét felveendő harcban, melyet a nemzeti eszméknek a hadseregben való keresztülvitele érdekében folytat az ország.

Nemsokára megjelentek *Lengyel* Zoltán és *Eitner* Zsigmond országgyűlési képviselők is, akiket lelkes éljenzéssel fogadott az ifjuság.

Lengyel Zoltán hosszabb beszédet mondott, melyben előadta, hogy az ellenzék összes fegyverével állott a küzdelemben és a harcban sikerült az egész ország közvéleményét a maga részére hódítani. A függetlenségi pártnak arra kell törekednie, hogy május 6-án, mikor a király Budapestre jön, megmutassa, hogy a képviselőházban ülő többség céljait és akaratát a nemzet nem osztja. Hivatkozott a *Badeni*-kormányra, mely bukása előtt közvetlenül bizalmi nyilatkozatot kapott a koronától, de a közvélemény felzúdulása elsöpörte. Ez lesz a sorsa — ugymond — a *Széll*-kabinetnek is, mert a közvélemény előtt a király is meghajlik.

Ezután az ifjuság kettős sorokban a függetlenségi pártkör elé vonult, a hol *Hoffmann* Ottó mondott beszédet. Kijelentette, hogy az ifjuság a küzdelemben a függetlenségi párt mellé áll és a mennyire tőle telik, győzelemre segíti a pártot.

Kossuth Ferenc és *Barabás* Béla válaszukban kifejtették, hogy a párt felvette a küzdelemet a közszabadságok és az alkotmány érde-

kében s ha nem is mutathat fel győzelmet, mégis a legszélsőig ment.

Lengyel Zoltán ezután felszólította az ifjuságot, hogy rendben és csendesen oszljon szét, ami meg is történt.

HIREK.

— **A király Budapesten.** Bécsből táviratozzák, hogy a király május hó 6-án hosszabb tartózkodásra Budapestre utazik.

— **Ex-lex előtt.** A politikai helyzetben — mint fővárosi tudósítónk táviratozza — a mai nap nevezetesebb változás nem történt. Érdekes azonban az a hír, hogy *Apponyi* Albert gróf legközelebb újból lesz az elnöki székben és nagy beszédet mond, a távirat szerint azért, hogy e révén elkerülje az ex-lex ideje alatt való elnökösködést. Érdekes az a hír is, hogy az obstrukció képviselők májusban nem fogják felvenni a fizetéseiket, noha az már ott van a háznagy hivatalban. Állítólag ünneplésen kijelentették, hogy az ex-lex egész ideje alatt nem veszik fel a nekik járó képviselői illetményeket.

— **Az új templom felszerelése.** A minoriták templomának berendezésére szervezkedett bizottság holnap, szerdán délután 5 órakor a városháza tanácstermében ülést tart, melyen a gyűjtést vezető női választmányt fogják megalkotni. A bizottságot *Urbán* Ivánné fővédasszony és *Csák* Cirják dr. rendfőnök hívták egybe.

— **A májusi előléptetések.** Ma délután jelent meg Bécsben a közös hadsereg rendeleti lapja, mely a májusi előléptetéseket közli. Mint már említettük, a törzs- és főtiszti karra az előléptetés vajmi gyengén ütött ki. Sokkal kevesebben léptek elő, mint novemberben, vagy tavaly májusban. A tábornoki karban történt előléptetéseket a minap már közöltük. Ez elég mozgalmas és változatos. Annál szegényesebb a csapattisztek előléptetése. Arad házierejében, a csász. és kir. 88-ik gyalogezredben eddig a következő előléptetések jutottak köztudomásra: *Dietrich* Albert alezredes előlépett ezredessé, *Nowotny* Ede II. oszt. százados I. oszt. századosá és *Fiedler* Imre hadnagy főhadnaggyá.

— **A püspök itthon.** *Desseffy* Sándor csanádi megyés püspök ma hosszabb üdülés után Abbáziából *Pacha* Agoston püspöki titkár kíséretében Budapestre érkezett. A püspök néhány napig a fővárosban marad s azután székelyre, Temesvárra utazik.

— **A sikló munkás-zavargás.** A Sikló községhez tartozó *Kéthalom* pusztán, a hol szombaton és hétfőn a munkások forrongó csoportokba verődtek össze, ma már helyreállott a csend. A felfogadott munkások munkába állottak s most összesen 720 munkás van a főhercegi uradalomhoz napszámra szerződve. Az *elek* szolgabírósa holnap küldi haza a csendőrséget s csak egy különítvényt tart vissza ellenőrzés céljából. A kitörőfélben levő forrongásnak olyan megegyezés vetett véget, hogy legalább minden munkás-családból egy férfi munkához jutott. Az elégtelenségnek tudvalevőleg az volt az oka, hogy az uradalomnak sokkal kevesebb munkásra volt szüksége, mint a hány ember munkát követelt.

— **A Vörösmarty-szobor.** Budapestről táviratozzák, hogy a Vörösmarty-szobor-bizottság ma hozta meg utolsó határozatát. A bizottság elhatározta, hogy a szobrot elkészítteti s a kivitellel *Kallós* Ede és *Telcs* Ede szobrászokat, továbbá *Márkus* Géza műépítést bízta meg.

— **A német császárné és a pápa.** Berlinből jelentik: A német császárné lemondása a Vil-

mos császár által tervezett utról a félhivatalos lap jelentése szerint „orvosai tanácsára” történt. Egy berlini protestáns lap most a következőket írja a lemondás igazi okairól: A császári pár tudvalevőleg látogatást tett volna a Vatikánban is s a császár mint uralkodó jelent volna meg a pápa előtt, s látogatása politikai diplomáciai tény volna. A császárné azonban aki különben sem tehet, csak elvárt első látogatást, a római katolikus egyház feje előtt kizárólag mint *evangelikus asszony* jelennék meg, mindazokkal a benyomásokkal, melyek az evangelikus egyéniséget a pápa látásakor uralkják. A császárnének e kérdésben ismert állhatatossága volt tényleg mindenféle más udvari áramlatokkal szemben az indok, mely könynyűvé tette neki a lemondást.

— **Lujza hercegnő tartásdíja.** Müncheni értesítés szerint valóban a lapoknak ama híre, hogy *Lujza* hercegnő a szász udvartól 30.000 márka járandóságot kapna. Az a 30.000 márka kamata a hercegnő hozományának, melyet pörútján is visszakövetelhetett volna. A szász udvar nem fizet a hercegnőnek semmit. Az az állítás is, mintha a toscanai nagyherceg a hercegnővel kibékült volna és hogy a hercegnő kolostorba vonul, szintén alaptalan. — Lebetegedése után a hercegnő egy csehországi toscanai birtokra vonul vissza, ha ebbe *Ferenc József* király beleegyezik.

— **Csekonics Jánosné halálához.** Az elhunyt grófnő halála országszerte nagy részvétet keltett. A nemes asszony életének javát arra használta fel, hogy a szegényekkel jót tegyen és hogy nyomorukat tőle telhetőleg enyhítse; tudták azt Zsom olya és vidékének szegényei és azért különösen zord téli időben százakra menő tömegek keresték fel a csitói kastélyt alamizsnáért. A grófnő maga osztotta ki az alamizsnát, s nem volt egy szegény sem, aki pénzt vagy élelmet nem kapott volna. S ezért az emberek mindenütt ragyazkodó szeretettel viseltettek a nagyasszony iránt és most kétszeresen sujtja őket a bánat, mely a nagyasszony váratlan halálával érte. A ravatalt a kastély nagytermében állította fel a család, melynek falait teljesen elborítja már az eddig küldött koszorúk. A *Czirák*, *Lipthay*, *Károlyi*, *Széchenyi* és *Orcsy* családok tagjai ma utaztak Zsombolyára. A temetés szerdán délután 3 órakor lesz s a halottat férje mellé helyezik örök nyugalomra a családi sírboltban.

— **Gruscha biboros jubileuma.** Ő felsége a következő legfelsőbb kéziratot intézte *Gruscha* biboros hercegérsekhez: „Kedves *Gruscha* dr. biboros hercegérsek! A Mindenható kegyelme megadta önnek, hogy teljes szellemi és testi erőben fejezze be legközelebb püspöki működésének 25-ik és papi működésének 60 ik esztendejét. Örömmel emlékszem meg újból is ebből az alkalomból azokról a szolgálatairól, melyeket ön az egyháznak, házának és a házához hivatásához hív kötelességteljesítéssel tett és a melyek által ön elismerésemet kiérdemelte. Ezen elismerésem külső jeleképpen adományozom önnek az 1891. január 22 én kelt elhatározással önnek adományozott *Lipót*-rendem nagykeresztjéhez a gyémántos jelvényeket. Bécs, 1908. április hó 28-án. *Ferenc József* s. k.

— **Hallósy László hivatalvesztése.** Aradváros közigazgatási bizottsága március 7-én tartott ülésében tudvalevőleg hivatalvesztésre ítélte *Hallósy* László segédtisztet. *Hallósy* ezt az ítéletet megfélemberte a belügyminiszterhez, a kinek nevében *Gullner* Gyula államtitkár a fellebbezést elutasította, s a fegyelmi bíróságnak hivatalvesztésről szóló ítéletét jóváhagyta. A miniszteri határozatot, mely tegnap érkezett le a városhoz, *Institóris* Kálmán polgármester bemutatja a törvényhatósági bizottság közgyűlésén s ugyanekkor előterjesztést fog tenni arról, hogy a segédtiszt állásra hirdessék meg a

— **Ismét sikkasztottak.** *Lugosról* táviratozzák lapunknak: A lugosi pénzügyigazgatóság kiküldöttje tegnap rovacsolás alá fogta az *oravica* állampénztárt, a hol nagymérvű sikkasztásokat fedezett fel. A nyomban megejtett vizsgálat kiderítette, hogy 47,000 koronánál több hiányzik. Ebből az összegből azonban a pénztárban elrejtve mintegy 17,000 koronát megtaláltak úgy, hogy a hiány még körülbelül 30,00 korona. *Rieser* Hugó adótárnokot nyomban kérdőre vonták és az adótárnok beismerte, hogy *Szabó* Mózes ellenőrrel egyetértve elsikkasztották a hiányzó összeget és hogy a bűnös manipulációt már tíz év óta folytatják. *Ugy Riesert, mint Szabót* nyomban letartóztatták.

— **A szász király Bécsben.** *György* szász király ma reggel minden kíséret nélkül vadászkirándulást tett a mannsvärthi udvari vadászterületre, ahol *Gudenus* báró fővadászmester üdvözölte a királyt. Az erre rendezett hajtvadászaton a király több őzbakot ejtett el. A király a délután folyamán visszatért a Hofburgba és este résztvett az *Otto* főherceg augarteni palotájában adott családi ebéden. A Burgban a tegnapi este diszebéd után a király az Augarten-palotába hajtatott és *Otto* főhercegnél és *Matild* szász hercegnénél teázott, azután visszatért a Burgba.

— **Házasság.** *Virágos* Sándor, a radna lippai ev. ref. egyház lelkésze, eljegyezte *Vecseri* Ilona kisasszonyt Szentesről.

Zamlinczky Ferenc pénzügyi tisztviselő április 29-én délelőtt vezeti oltárhoz a budavári Mátyás-templomban *Varga* *Otto* volt aradi főgimnáziumi tanár és író leányát, *Micikét*.

— **A felújított Dreyfus ügy.** *Páris*-ből jelenti a táviró: *Monot* tanár levelet kapott *Wessel* volt hadnagy feleségétől, a melyben ez teljesen koholmányoknak mondja egyes nacionalista lapoknak azt az állítását, hogy a férje és ő ismerték *Dreyfust* és összeköttetésben állottak *Dreyfusékkal*. *Wessel* soha sem vett részt abban az üzletben, a melyet *Peyborewski* s ennek magasállású büntársai kötöttek, hogy *Dreyfust* megsemmisítsék. *Wessel* asszony kész ezeket a büntársakat a vizsgálóbíró előtt megnevezni.

— **Kisfaludy Béla temetése.** *Kisfaludy* A. Béla budapesti egyetemi tanárt ma délután temették, nagy részvét mellett. A temetésen megjelent *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter, *Császka* kalocsai érsek, *Széchenyi* győri püspök s az összes egyetemi tanárok a rektor vezetésével.

— **Az angol high life botránya.** Londonból írják, hogy ott tegnap volt a rendőrbíró előtt a tárgyalás, az állítólagos modenai herceg ügyében, aki nőül vette *Russel* lord elvált feleségét és aztán faképnél hagyta. A tárgyalás során a vádlott vakmerőségére és az angol hölgy együgyűségére sajtáságos bizonyítékok merültek fel. A vádlott egy európai uralkodó természetes fiának vallotta magát és állítólagos atyjáról mindenféle intim részleteket mondott el. Évi jövedelmét 8000 forintra becsülte. A lady mindent elhitte. Másrészt azt állítja a vádlott, hogy a lady anyja, a mostani anyósa, valósággal rákényszerítette a házasságra. Azt hitte, hogy végre megfog egy igazi herceget. Az állítólagos *Ferenc József* modenai herceg *Browa* Vilmos kocsinak a fia.

— **Az időjárásról.** A *Meteor* a következőket jelenti az időjárásról: A jelzett áprilisi fagy a gazdaközönség nagy kárára bekövetkezett és pedig a 19—20-iki csomópont hatáskörében ugyan, de azokat 24—28 órával megelőzőleg, amely időköz a jelenlegi megfigyelések elégtelensége folytán megengedhető határ. A 20-iki csomópontot követően az idő enyhébbé, általánosan döbbé vált, a 28-iki okozott ugyan rövid változást, de az eső már enyhébb jellegű volt, ha-

vat sem hozott. Április hónap még hátralevő csomópontjai 27, 28. és 30-ra esnek, amelyek közül csak a 30-iknak van hidegebb befolyása, de miután a jelenlegi folt még csak május 6-án fordul át tőlünk, így, ha ez a még hátralevő három csomópont befolyása alatt tönkre nem megy, fagytól a 30-iki csomópont hatása alatt sincs mit tartanunk. Május hó csomópontjai igen sűrűn jönnek egymásután, alig hagyva közöket egymás között. Nagyobb köz a 11—17-iki közt van, de ide esnek a *fagyos szentek*, amelyek csillagászati csomópontok nélkül is eléggé zavarják az időjárást. Jellegre nézve a 18-iki hideg, fagyos jellegű, a többi azonban inkább enyhe; esős, csapadékos a 21-iki. A fagyos-szentekre csomópont nem esik, így ekkor fagytól nem igen tarthatunk.

— **A képesítéssel nem bíró építők.** A belügyminiszter újabb rendeletet adott ki a képesítéssel nem bíró építő-mesterek ellen, s ebben elrendeli, hogy építkezéseknél a vállalkozók csak képesített üzlet-, illetőleg munkavezetőket alkalmazhatnak.

— **Adótiszti kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter a *nagylaki* m. kir. adóhivatalhoz *Allemann* János adóhivatali gyakornokot adótisztte ideiglenes minőségben kinevezte.

— **Az albánok lefegyverzése.** *Uszkub*-ból táviratozzák: A török csapatok megkezdték az albánok lefegyverzését. Eddig *háromezer* pusztát vettek el tőlük. A török katonaság O Szerbiában hatvanezer emberből áll, 108 ágyújuk van, minden községben erős őrséget hagynak hátra. Az albán vezéreket összefogdossák s Azsiába internálják, míg a rend helyre nem áll. Az albánok ez erőyes intézkedés miatt nagyon megvannak rémülve és valószínű, hogy rövid idő alatt megadják magukat.

— **Öngyilkos aggastyán.** Nagy csődület volt ma reggel Budapesten a Kálvária-tér 5. számú ház előtt, ahonnan gyilkosságot jelentettek a nyolcadik kerületi kapitányságnak. Azonnal kiment a helyszínére egy rendőröközeg és a vizsgálóbíró, akik konstátálták, hogy *Reinbrecht* István 82 éves rézműves, akit a ház pincéjében ma reggel felakasztva találtak, saját kezével vetett véget életének. A gyilkosság hírére a házbeliek kolportálták, akik azt hitték, hogy az aggastyánt egy fiatal ismerőse fojtotta meg, aki tegnap *Reinbrecht* halálos fenyegetésekkel illette. Különben az öngyilkosság mellett tanuskodik az a levél is, melyet *Reinbrecht* fiókjában találtak és amelyben azt írja, hogy munkanélkülisége és élettuntusa miatt halálra szánta magát.

— **Két kisasszony kalandja.** Brassóból írják, hogy napokkal ezelőtt onnan két fiatal ur leány nyomtalanul eltűnt. A szülők nem tudták mire vélni a dolgot s kétségbeesetten kezdtek keresetni eltűnt gyermekeiket. A kutatás, a keresés csakhamar nyomra vezetett. Kiderült, hogy kisasszonyok kalandszomjától sarkalva, előbb Budapestre, s onnan Bécsbe utaztak. A szülők azonnal gondoskodtak arról, hogy a kalandos leányok, kiknek fejét bizonyára századvégi regények csavarták el, visszakerüljenek. A két kisasszony, szülőinek öröme, tegnap szerencsésen hazaérkezett.

— **Históriai torony.** *Adria* olasz városkában, amely valamikor, a régi rómaiak korában Németország borostyánkő-kereskedelmét közvetítette s az olasz műipar remekeit küldözte Keletre, van egy jelentős historia emléke, a *della Tomba*-templom tornya, amelyet most az összedőlés veszedelem fenyeget. Azt hiszik, hogy a torony még az etruszkok idejéből származik, amikor világítótorony gyanánt szolgált. A falat egyik oldalán római fölírás van, amely a harmadik évszázadban került oda s amelyből kitűnik, hogy *Adriában* olyan tengerészmenhely-főle állott fenn. Megállapították, hogy a tornyot *Quintus Titus Severus* eredetileg atya, *Alexander Severus* császár emlékére emeltette. A tengerész-intézet részére is ajándékozott 400 szászterciust, amely arra a célra szolgált, hogy atya szellemének rózsákat áldozzanak. Ezt a historiai emlékekben gazdag tornyot most félig lebontják, hogy megóvják attól a veszedelemtől, hogy egészen összedőljön.

— **Borzalmas halál.** *Fiumében* ma öngyilkosságot követett el *Zemchiatti* jómódu építész. *Borzalmas* halálnemet választott: beleugrott egy friss oltott mésszel telt gödörbe. Három fia, ki a közelben állott, kihuzta a gödörből, de már akkor halott volt, testén csak a csont maradt, egész husa összeégett. Az öngyilkosság okát nem tudják.

— **Megszűnt a péksztrájk.** A nagyváradi péksegédek, akik egy héttel ezelőtt az összes pékműhelyekben beszüntették a munkát, vasárnap megegyeztek a pék-mesterekkel és tegnap újra megkezdték a munkát az összes műhelyekben.

— **Meghívás az Aradi Nyomdarészvénytársaság** 1903. évi május hó 7-én d. u. 5 órakor Aradon, az Aradi Közlöny szerkesztőségi helyiségében tartandó IX-ik rendes közgyűlésére. Napirend: 1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentésének, valamint a múlt évi számadásoknak előterjesztése, a mérleg megállapítása és az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása. 2. Egy igazgatósági tag választása. 3. A részvényesek netaláni indítványa. Arad, 1903. április hó 28. Az Aradi Nyomdarészvénytársaság igazgatósága. Megjegyzés: A részvények legkésőbb május hó 5-ig leleendő a társaság pénztáránál, hol az 1902. évi mérleg és felügyelőbizottsági jelentés megtekinthető.

— **Szerencsétlenül járt kirándulók.** Megrendítő szerencsétlenség történt vasárnap este-felét *Temes-Kubin* közelében a Dunaágon, ahol négy fiatal élet pusztult el a Duna hullámai között. A szerencsétlenségről tudósítók az alábbiakat jelenti: Vasárnap délután hat fiatal iparoslegény és négy leány, kubini iparosok gyermekei, kirándulásra indultak a Dunaág közötti szigetre. A társaság nagyon jól mulatott és csak akkor jutott eszükbe a hazatérés, amikor már a vihar kitört. A társaság egy része nem akart elindulni, inkább ott akart a vihar lecsendesedését bevárni, de a leányok kedvéért mégis csónakba ültek, hogy visszaevezzenek *Kubinba*. A vihar felkorbácsolta a hullámokat s a könnyű járművet, amelyet az ittas és avatlatlan kezű legények hajtottak, a hullámok felborították. A szerencsétlenséget fokozta a sötétség is. Mindenki a saját életét iparkodott menteni. *Kosztics* József, *Vukics* Pál és *Szircsev* *Milutin* csizmadialegények a legnagyobb erőmefeszítéssel dolgoztak a mentési munkán s nekik köszönhető, hogy a leányok közül hárman élve menekültek. Egy *Gágyity* *Jelena* nevű leány azonban *Radován* Jásó, *Kosztics* Péro és *Petrovics* *Illés* legényekkel együtt a Dunába fulladt. A szerencsétlenség híre villámgyorsan terjedt el a faluban s a lakosság nagyrésze a helyszínre futott a vizbefutlak keresése végett, de eddig még nem sikerült őket kifogni.

— **Kinematograf — a Kossuth-szobor javára.** *Marten* György, a Béla-téri bioskop tulajdonosa szombat este 7 órakor az aradi Kossuth-szobor alap javára előadást rendez. A részletes programot holnap teszi közzé. A hazafias célú vállalkozást figyelmébe ajánljuk a közönségnek.

— **A felülmúlhatlan Porter-cipők.** Egész joggal lehet így elnevezni ama minden tekintetben kitűnő cipőgyártmányokat, melyeket *Porter* Vilmos Nagy Aruháza a Szabadságtéren forgalomba hoz. A most megérkezett tavaszi cipőujdonságok is erről tesznek tanúságot. Gyönyörű szép formájuk, alakjuk tartóssága és feltűnő könnyűségük által mindenki tetszését nyerik ki. A szabásnál figyelembe vették az egészségi követelmények is, s így a cipők nem kinnak a lábat, s a járását könnyévé és rugganyossá teszik. Megjegyzendő, hogy 10 korona vásárlásnál minden vevő fénykép-kedvezményben is részesül. Ingyen kap (bármely kis fénykép után elkészítve) egy életnagyságú 65 centiméter magasságú platin-brom arcképet és csupán a diszes papírkeretért térítendő meg 8 korona.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fogszéplő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weiszl, Aradon.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselővel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Gyilkos katoná.

(Az aradi vár legújabb lakója.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, április 28.

Az aradi katonai börtön a napokban egy új rabot kap. Szegedről hozzák ide Szabó János közlegényt, a ki tegnap *agyonszuri egy gyári munkást*. A gyilkosság története a következő:

Szabó János közlegény, a ki a cs. és kir. 46. gyalogezred 16. századánál szolgál, tegnap délután a Gedó-mulatába ment polgári sorban lévő ismerőseivel. Közöttük volt Csányi András huszonegy éves gyári munkás is. Esti hét óráig beszélgettek, borozgattak, de némi szóváltás támadt köztük. A legények csitították a civakodókat, aztán fölkeltek és megindultak a városba.

Utközben Szabó János fejbeütötte Csányit, aki anélkül, hogy visszavágta volna, gyors futásnak eredt. A katoná utána hajította oldalfegyverét, de nem sértette meg a legényt. Csányi futás közben egy fába ütötte a fejét, mire megszedült és megállt. Ekkor Szabó utólérte és az uton fölkapott bajonetjével oldalba szurta Csányit.

A bajonet Csányinak baloldali lágyékán hatolt be és a *gyomrára jött ki*. Az iszonyatos szurás következtében a fiatal legény eszméletlenül bukott a földre, gyomrában a bajonettel. Végkéves csurgott a hatalmas sebből, de a boldogtalannak annál nagyobb kínjai voltak.

Szabó János, a bestiális közlegény a helyszínéről elmenekült. Csányi András társai üldözöbe vették és a földalatti katonai őrzőseleget sikerült elfogni a gyilkost, aki rövidesen a kaszárnya egyik cellájába került. Az esetről nyomban jelentést tett az őrzőseleget vezetője az ügyeletes kaszárnyatisztnak, aki az ezredparancsnokságot értesítette az elvadult baka merényletéről. A rendkívül súlyosan sérült Csányi Andrást a rendőrség a közpórházba szállította. Egész éjjel rettentő fájdalmak közt hánykolódott, de pillanatra sem tért eszméletre. Másnapután azután meghalt.

Csányi Andrást nagyon szelid, jóra való munkás-legénynek ismerték. A Milkó-féle fűrészgyárban dolgozott és sohasem keveredett borközi verekedésekbe. Társai közül, kik a vérengzésnél jelen voltak, többen azt mondják, hogy Szabó János félrenézte Csányi Andrást; azt hiszik, Csányi Antalt akarta megszurni. Ezen „error in persona” dolgában az aradi hadbírósnak kell majd vizsgálatot tartania. A gyilkos szintén szegedi legény. Polgári foglalkozását illetőleg kövező volt mindaddig, míg a múlt év októberében katonai szolgálatát meg nem kezdte. Egyike a legveszesebb, garázdaságokról ismert legényeknek. A rendőrség többször büntette meg nyilvános botrányok miatt és az ezredparancsnokságnak is nem egyszer nagy szigort kellett kifejtene a nagytérmeztű, vad indulatú katoná ellen.

Szabó Jánost rövidesen maga elé állítja az aradi kerületi hadbírósnak. A gyilkost legközelebb Aradra szállítják s itt a híres kazamatákban lesz ideje gondolkozni a bünténye fölött.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Az aradi román élclap pöre.

— Eltelt szerkesztő. —

Arad, április 28.

Az aradi román nyelvű élclap, a *Gura Satului*, illetve annak szerkesztője bajba került. Rágalmazás miatt bevádolták, s a törvényszék ma, bünsnek találván, el is ítélte.

A lapnak, mely *Szucsú János* ügyvéd tulaj-

donát képezi, *Stef Miklós* a szerkesztője, ki ellen *Fazekas Lajos* ügyvédjelölt feljelentést tett, mert lapjában megrágalmazta.

A Gura Satului-nak állandó szokása, hogy az aradi előkelő román társaság tagjait pelengére állítsa. A jó és rossz viccei kedvéért senkit sem kimél, sőt a családi ügyekbe is beleavatkozik. Így tett *Fazekas Lajossal* is, kőről egyebek között azt írta, hogy felpofozott egy román újságíró.

A ma megtartott tárgyaláson *Fábián Lajos* Lajos dr. kir. táblai bíró elnökölt, szavazó bírák voltak: *Földes Lajos* és *Szöllösy Jenő* dr. A magánvádlót *Rozvány György* képviselte, a vádlottat *Szucsú János* védte.

A törvényszék, *Rozvány dr.* hathatós vádbeszéde alapján *Stef Miklóst* a btkv. 27. szakaszába ütköző s a 279. szakasz szerint minősülő sajtó útján elkövetett rágalmazás vétségében mondta ki bünsnek s *200 korona fű, 100 korona mellékbüntetésre* ítélte s 100 kor. költőség megtérítésben marasztalta el; ezenkívül kötelezte vádlottat az ítélet közzétételére.

§ Az ál-feleség. Pár héttel ezelőtt történt, hogy *Gál Mátyás* hivatalnok karján egy nőt vezetve, beállított Budapesten a Szövetség-utca 4. sz. a. szállodába s szobát kért. A személyzet előtt azt állította, hogy *Aradról* érkezett a feleségével együtt. A bejelentő lapot is így töltötte ki: *Gál Mátyás* „hivatalnok” és neje *Aradról*. Alighogy elfoglalták a számukra kinyitott szobát, *Gál* két theát és sonkát rendelt. Azután a személyzetet nem is vették igénybe, csak másnap reggel, amikor fizetés végett *Gál* előhívta *Strasser Ferenc* szállodást. A számla alig tett ki 6—8 koronát, de *Gál* ezt nem tudta kifizetni, mert csak négy korona volt nála. A hiányzó összegre kézi zálogul ott hagyta 76 frtos aranyórát, azzal a kijelentéssel, hogy egy-két óra múlva vagy ő, vagy pedig a felesége elfog jönni s kiváltja az órát. Ugy is történt. Egy óra múlva megjelent az asszony, lefizetve a 3—4 korona tartozást, *Strasser*től átvette az órát és eltávozott. Utána csakhamar eljött *Gál* is és személyesen akarta kiváltani az óráját, de a szállodás azzal fogadta, hogy őnagysága azelőtt kevéssel már ott járt s kiváltotta. *Gál* meglepetésében elárulta, hogy a nő sohasem volt a felesége. Miután előkeríteni az ál-feleséget és az arany órát nem tudta, bepörölte *Strasser Ferenc* szálloda-tulajdonost 76 frt. erejéig a VII. ker. kir. járásbírósnál, ahol ma tárgyalta ezt az ügyet dr. *Stojanovits* bíró. A tárgyaláson az alperes szállodás azzal védekezett, hogy a fölperes őt fölhatalmazta arra, hogyha a felesége eljön az óráért, ennek kiadhatja. Ezen védekezésére nézve tanukat jelentett be, kiknek kihallgatása céljából a bíró a tárgyalást elnapolta.

§ *Gálfi Sándor* szabadon. Nővezetes rab szabadult ki ma a szegedi csillagbörtönből; *Gálfi Sándor*, volt szentesi lapszerkesztő. *Gálfi* tudvalevőleg jobbkeze volt *Simának*, az Amerikába vitorlázott honmentő hazafinak. A vádlottak padjára is *Sima* vitte *Gálfit*, akit a bíróság többrendbeli üzemleiert, a mik eléggé ismeretesek, egy évi és 9 hónapi börtönre ítélte. *Gálfi* előtt ma nyílt meg a cella ajtaja, miután kitöltötte büntetését. *Gálfi* visszatért Szentesre. Erősen reménykedik, hogy volt hívei újra köréje csoportosulnak és ragaszkodásukkal kellő elégtételt adnak neki a börtön-büntetéssel szemben.

§ Méregkeverő alapítványi hölgy. Münchenből táviratozzák: *Hauszler* alapítványi főnöknő egy szobalányt méreggel akart megölni s ezért a törvényszék hat évi súlyos fegyházra ítélte. Felebbezését a birodalmi törvényszék elutasította.

§ Eltelt párbajozók. A *székesfejérvári* törvényszék — mint nekünk táviratozzák — *Felér Jenő* hírlapíró párbaj miatt négy hónapi,

Knobel Elemér hírlapíró pedig két heti államfogházra ítélte. A hírlapírók tavaly párbajoztak s ez *Knobel* súlyos sérülésével ért véget.

§ Az agyonlőtt kocsis. *Frankl* Sámuel budapesti tejkereskedő arra riadt fel tavaly december 14-én jéjszaka, hogy döngetik az ajtaját. A mikor kipillantott, egy vasvillás embert látott, aki ezt kiáltotta:

— Most rajta a sor *Frankl*!

A tejkereskedő felszólította a garázda embert, hogy távozzék, különben lelövi. De a fenyegetés nem használt, mire *Frankl* odalött s az éjjeli vasvillás látogató *holtan esett össze*. Ekkor látták, hogy az agyonlőtt ember *Angyal János* kocsis. Emiatt az emberölésért vonta ma felelősségre a budapesti esküdtbírósnak *Zsitvay Leo* elnöklete alatt *Frankl* Sámuel. A bíróság *felmentő* verdiktet hozott.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Egy katolikus hívő. Nyílt levelet, főleg olyat, amely erős támadásokat tartalmaz, névtelenül nem közölhetünk le.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, április 28.

Alig hihető, hogy április végén még nem kapunk melegebb időjárást.

Két napig nem eset, bárha kísértet az eső és a gazdaközönség nem végezheti mezeti munkáját.

Külföldi lanyha üzletmenet és malmaink tartózkodó helyzete nálunk is leszorítja az árakat és a buza 10—15 fillérral olcsóbb.

A mai hetivásárra alig volt 400 métermázs buza és 500 métermázs tengeri behozatal, mit napi fogyasztóink és vizmalmaink vásároltak meg.

Mai gabona-árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységét véve alapszámításnak, *korona* értékben:

Buza I-ső minőségű 7.20—7.25.

Buza közép 7.10—7.15.

Tengeri 5.80—5.85.

Rozs névleges jegyzés 6.10—6.20.

Arpa névleges jegyzés 5.30—5.50.

Zab névleges jegyzés 5.30—5.40.

Az irányzat lanyhább.

— Fizetésektelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségekről tesz jelentést: *Schwarz Bernát*, *Nagy-Tapolcsány*. — *Feuerzeig Armin*, *Salgótarján*. — *Bodnár Győző*, *Eperjes*. — *Horváth János*, *Kapellen*. — *Klíma József*, *Brünn*. — *Stoj Rudolf*, *Gablonz*. — *Nébel Pál*, *Grác*. — *Schreiner Ferenc*, *Grác*.

S z e s z ü z l e t.

— Április 28. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 18 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.

Száritott moslék 12.80—13— korona mmásanként.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, április 28.

Magyar aranyárjádék 4%	121.40
Magyar koronárjádék 4%	99.50
Magyar arany 4%	92.40
Magyar ezüst 4%	—
Magyar keleti vasút	—
Magyar földtehermentesítési kötvény	99.50
Magyar italmegváltási kötvény	—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	99.50
Magyar nyeresémsorsajegy kölcsön	203.—
Fizesszabályozási és szegedi kölcsön	158.—
Osztrák papírjádék	100.50
Osztrák járadék ezüst	100.50
Osztrák járadék arany	121.50
Koronárjádék	101.—
1860-iki államsorsajegy	154.—
Osztrák-magyar bankrészevény	1604.—
Magyar hitelbankrészevény	730.—
Osztrák hitelbankrészevény	675.—
Osztrák-magyar államvasút	686.—
10 frankos arany (Napoleonkor)	19.05
Német birodalmi márká	116.92
London	239.77
Paris	95.30
20 márkás arany	23.40

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, április 28.

Délkezlet. Buzakínálát mérsékelt, a vételkedv korlátozt. Nyugodt irányzat mellett 13,000 métermázsza került forgalomba, alig tartott árakon. Egyéb gabonafajták változatlanok. Időjárás szép.

Esti hozsa. Berlin $\frac{1}{8}$, Páris 25-el olcsóbb.

Zárás 12 órakor:

Buza áprilsra	7.64— 7.65
Buza májusra	7.48— 7.49
Rozs áprilsra	6.50— 6.51
Zab áprilsra	5.90— 5.95
Tengeri májusra	6.18— 6.19
Tengeri júliusra	6.22— 6.23
Repece augusztusra	12.50—12.60

Zárás 5 órakor:

Buza áprilsra	7.68— 7.69
Buza májusra	7.50— 7.51
Rozs áprilsra	6.55— 6.56
Zab áprilsra	5.95— 5.97
Tengeri májusra	6.26— 6.27
Tengeri júliusra	6.30— 6.31
Repece augusztusra	—

Zárás 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	676.50
Magyar hitelrészvény	731.50
Leszámtolóbank részvény	456.50
Rima-Muranyi vasúti részvény	484.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	689.50
Közuti vasút	602.50
Városi villamos vasút részvény	304.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Április 28. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz párónként 400 kilogramm felül súlyban 124—6 fillérig, öreg közép párónként 300—400 kilogramm súlyban fillérig, fiatal nehéz párónként 320 kilogramm felül súlyban 133—4 fillérig, fiatal közép párónként 251—320 kilogramm súlyban 132—3 fillérig, fiatal könnyű párónként 250 kilogramm terjedő súlyban 132—3 fillérig.

Szerbiai: Nehéz párónként 260 kilogramm felül súlyban 130—2 fillérig, közép párónként 240—260 kilogramm súlyban 128—9 fillérig, könnyű párónként 240 kilogramm terjedő súlyban 124—6 fillérig.

Sertéselészám. Április 25. napján volt készlet 39,503 darab, április 26. napján felhajtott 1272 darab, április 26. napján elszállított 508 darab, április 27. napján készlet 40,267 darab. Ualet: Változatlan.

Még csak 2 napig

van könyv-, zenemű- és papir-kereskedésem
Szabadságtér 20. sz. alatt,
ezen idő alatt az összes raktáron lévő áruk
meglepő olcsó áron
lesznek árusítva.

Május 1-jétől

a Minorita-palota Andrassy-téri oldalán
fényesen berendezett,
és teljesen újonnan felszerelt
modern könyv, zenemű és papir
kereskedést

nyitok, melyre előre is felhívom a nagyrészt
közönség szives figyelmét.

Kitűnő tisztelettel:

267

Révész Nándor,

könyv-, zenemű- és papirkereskedése

Arad, Szabadság-tér 20. sz. Telefon 265.

Csinos könyv-állványok

rendkívül olcsón eladó.

NAPIREND.

Április 29. Szerda. Róm. kath. naptár: Péter vértanú. — Protestáns naptár: Péter vértanú. — Görög-keleti naptár (április 16.): Agape. — A nap két óra 31 perckor, nyugszik 6 óra 52 perckor.

Kölesy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Ereky-museum helyisége mellett előterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változóköny, enyhe, sok helyütt csapadék.

Április 29. Az aradi ipartestület előjáróságának határozata délután 3 órakor.

REGÉNY-CSARNOK.

Klára grófnő.

— Francia regény. —

Fordította: Ritt Gyula. [10]

(Folytatás.)

Clementine kedélyes tréfálkozással vezette barátját lakosztályába; mialatt Renée fölvezette az urakat a kastélyba.

Az öreg grófnő vizsgálódva tekintett szíjjel maga körül.

— Semmi változtatást nem tettél a kastélyban? — kérdezte Renée-t.

— Csak Claire szobái kaptak új berendezést, a többi úgy maradt, a mint atyám életében volt.

— Az a kegyelet nemesít téged . . . Mond csak — fűzte hozzá halkán, — kibékültél már Claire-el?

Renée arca elsötétült, nem válaszolt az anyjának és az urak felé fordult, kik az ebédő agancs diszeit szemléltek.

— Renée, — sugta Richard a melléje lépő fivérének, — tiszta szívvel gratulálok frigyetekhez. Bocsáss meg, hogy akkor oly ostoba dolgokat beszéltem össze neked; de te tudhatod, a bor beszélt belőlem. Tudod, hogy mit gondolkodom! . . . Ha sejtettem volna, hogy a dolog ide fejlődik . . .

— Bizonyára te vettél volna nőül? — szakitotta félbe Renée elfojtott haraggal.

Richard egy rövid nevetést hallatott.

— No az nem is lehetetlen.

A közbelépők megszakították beszélgetésüket. A vadászatt lett az új téma, de Renée alig figyelt oda. Bensejében forrt a méreg, hogy őcse még most is gúnyolódni mer vele. Röviddel erre Richard is kivált a társaságból s ki ment a verandára, a hol hallgatózva figyelte a női lakosztályba vezető ajtó. Renée figyelmét ez nem kerülte ki. Új bizonyítékát vélte látni a Claire és Richard közti titkos viszonyban. Szemei fenyegető tüzből égtek és a bizalmatlanságtól megcsontosodott szívébe a gyűlölet szikrája lópozott be őcsebe iránt.

Elkezés alatt élénk társaság fejlődött, melyben Claire ártatlan vidámsággal vett részt.

Claire királynője volt a társaságnak, szélemessége előtt mindenki meghajolt. — Csak Renée ült hallgatag az asztal tuisó végén és csak a direkt hozzá intézett kérdésekre válaszolt. Claire esdő tekintete gyakran kereste az ő tekintetét, de Renée gyorsan elfordította fejét, ha összetalálkozott tekintetük. Csak egyszer vilámlott fel haragosan és fenyegetően, a mikor Richard pajkos udvariassággal megcsókolta Claire karját. Claire gyorsan visszahúzódott és esdő tekintete bocsánatot kért férjétől, bortól hevült sógora tapatlanságáért, de Renée sötét arccal fordította el fejét.

Claire fájdalmat érzett szívében. Hát minden törekvése hiába való? Hát sosem fogja már visszanyerni férje bizalmát? Ugy érezte, hogy a belső fájdalom könnyet sajtolt ki szívéből. Erővel szoritotta vissza fájdalmas felindulását s míg szíve az egyedüllétre, magányra vágyott, hogy zavartalanul kiserhassa magát, jókedvet, élénkséget, friss kedélyt erőltetett külső nyugalmának megőrzésére.

Ebéd után a vendégek egy kissé lepihentek. Claire és Renée egyedül maradtak a szalonban.

Néhány pillanatig kínos csend honolt fejk fölött. Claire nem mert férjéhez szólni, ki telve keserűséggel az ablakon át a parkba nézett. De erőt vett gyöngeségén és lassan közelgett férjéhez. Főlemele remegő kezét és a

férje vállára tette. Renée gyorsan megfordult és neje könyben uszó szemével találkozott.

— Miért sirsz? — kérdezte keményen. — Mert félek, hogy neheztelésedet vontam magamra . . .

— Neheztelésemet? Mit törődöl azzal?! — Renée . . . nem vagy velem megelégedve? Oh, mond én meg fogok változni; én mindent megteszek, amit akarsz.

— Nem kell utasítást adnom arra, hogy miként viseld magad. Kitűnően illeszkedsz bele a társaságba. Ma egy újabb tulajdonságot fedeztem fel.

— Renée, te igaztalan vagy hozzám . . . — Nagyon éles szemem vannak, de azt még sem hittem volna, hogy annyi álnokság lakozzék benned.

— Álnok! . . . én . . . álnok . . .

— Igen, álnok és . . . kacér!

A sértő szó mint ütés érte a fiatal asszonyt. Nem válaszolt férjének, lehorgasztotta a fejét és némán hagyta el a szobát.

A gróf azonban az asztalhoz sietett, fölkapott egy burgundival töltött poharat és egy hájtásra kiürítette.

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1903. évi október hó 1-től. —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 4.45	Személyvonat d. u. 3.33
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.50
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinig délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.07	Gyorsvonat délután 4.06
Radnára délután 7.23	Személyvonat este 8.57
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjeli 10.58
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.10	Személyvonat reggel 8.35
Személyvonat d. u. 4.11	Vegyesvonat este 7.08
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szm. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.08	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahonczig sam. du. 4.30	Személyvonat este 6.56

Nemzeti színház.

Bérletszűnet.

Páratlan.

Szerdán, 1903. évi április hó 29-én:

BLAHA LUJZA mint vendég:

A kurucfurfang.

100 arannyal jutalmazott népszínmű 3 felvonásban, dalokkal és tánccal. Rákóczy korából. Irta és zenéjét szerzette: Ifj. Bokor József.

S Z E M É L Y E K:

Ozv. Becskyné Csígházi E.	Katica, leánya Szilassy J.
Ilona, unokája Répády G.	Futó, kuruc Szabó József.
Bögözdilőrinc Polgár S.	Kertész, kuruc Füredi J.
Senki Tamás Sarkadi A.	Somfáné Pnjor Agnes.
Tetőny Gábor Könyves J.	István Juhász S.
Bedő István Győre Alajos.	Czinka Panna Gazdi A.
Bözi, neje Blaha Lujza.	Pál, barát Németh J.

Közdete este 7 és fél órakor.

NYILTTÉR.*

Szathmáry Gyula,

ügyvéd.

Irodáját

Boros Beni-tér 10. sz. házba

helyezte át. 1021

Sanatorium és Vizgyógyintézet

Arad, Zrinyi-utca 3. sz. Telefon 270.

Vezető-orvos: **Dr. HECHT**

Idegesség, ideges gyomor, bél-, fej-, szivbántalmaknál, rheuma, köszvény, szívelzsírosodás, vörsegyesség, szivbillentyű, nő, tüdő és gégebajok, rossz testtartásnál. Gyógyeszközök: Hidegvizgyógyászat, villámfény-, moor-, szénsavas-, villamos fürdők, massage, belégzések, villamosítások, svéd gyógytorna. Napfürdő. Hasmassage. 959

Bennlakóknak kényelmes szobák, jó ellátás.

Délmagyarországon egyetlen jogosított intézet, mely télen-nyáron nyitva van.

M. kir. Allamv. üzletv. Szeged.

7318—1903. III. szám.

Pályázati hirdetmény.

A Vinkovce állomáson megüresedő vendéglő bérletére ezennel nyilvános pályázat hirdettetik. A bérlet fentti vendéglőre nézve 1903. évi október hó 1-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számitandó öt éven át, vagyis 1908. évi szeptember hó 30-ig. Bérletnek a következő helyiségek bocsátanak rendelkezésére:

I—II. oszt. étterem 74 m², III. oszt. étterem 48 m², Tálaló 20 m², 2 szoba 41 m², 1 pinczérzsoba 21 m², 1 cselédszoba 15 m², 1 konyha 21 m², 1 éléskamra 8 m², 1 pincze 70 m², 1 padlás 240 m², 1 jégve-rem, 1 gazdasági udvar, 1 árnyékszék.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a magy. kir. államvasutak fönt kiírt Vinkovce állomása pályaudvarán levő vendéglő üzletre” felirattal ellátott, lepecsételt, borítékba zárt, nemkülönbben kéthő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1903. évi május hó 9-én déli 12 óráig az alulírott üzletvezetőség általános osztálya főnökénél (Üzletvezetőségi palota I. emelet 21. ajtó) vagy személyesen, vagy kir. posta útján benyújtandók.

Bánatpénz fejében a bérletre 400, azaz Négyszáz korona készpénzben, vagy állam letétre alkalmas értékpapirokban a szegedi üz-

letvezetőség gyűjtőpénztáránál 1903. évi május hó 8-án déli 12 óráig vagy személyesen leteendő vagy kir. posta útján beküldendő.

Az értékpapírok a budapesti, vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, tizennégy napnál nem régiebb, a napi értéket meg nem haladó napi árfolyam csak 90% szerinti értékben számíthatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizetettik.

Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlítendő ugyan, de a letétről nyert elismervény nem csatolandó.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (I. emelet 12. sz.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőnek elfogadják.

A fentebbi feltételtől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek táviratilag tételnek s végül olyanok, melyekre nézve az előírt bánatpénz le nem tétetett, figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Szeged, 1903. évi április hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Zálogházból kiváltak ékszereket

u. m.: **arany gyűrűt, függőt, lánczot,** stb. s viszont eladom azokat.

Alkalmi vételekből származó ékszerek és mindenféle schweiczi zsebórákért 3 évi jótállást vállalok.

Most már mindenki tudja, hogy mily olcsón árusítok

és tájékozásul közlöm a következő árakat:

- Egy szépen díszített nickel ank. rem óra . . . 2 frt. 30 kr.
- Egy erős és nagyon finom ank. rem. nickel óra 3 forintért.
- Egy finom aczéli rem. óra 3 frt. 20 kr.
- Egy három fedelű tula rem. óra nagyon finom 5 frt. 50 kr.
- Egy finom ezüst rem. óra 5 forint
- Még finomabb 7.— 8.— 9 forint
- Valódi „Bouheur“ gavallér óra 10 frt 20 kr.

Ébresztő órák 1 frt 70, 1 frt 90 krjával.

Helyszülke végett csak ezen pár-árat közlöm, de felhívom a n. é. közönséget a kirakatom megtekintésére, a hol minden darabon a szigoruan szabott árak vannak kitüntetve, még pedig oly árban, hogy azon csodálkoztak, hogy hogyan vagyok képes oly olcsón árusítani. — Minden darabra a magy. kir. fémjelző hivatalának bélyegzője van beütve.

Használt ékszerért vagy tört aranyért a teljes értéket fizetem.

Tisztelettel:

Zinner Vilmos,

műorás és ékszerész Arad, Förray-utca 2/b

Vidéki megrendelések leküldetésével lesznek eszközölve.

Allein echter Balsam aus der Schulzengst-Aptheke in A. Thierry in Pregrada

Miért szenved ön?

ha biztos kitétele van a gyógyulásra minden még oly régi seb is meggyógyul és mentve lesz minden fájdalmas műtétől, ha

Thierry Adolf egyedül valódi

CENTIFOLIA KENŐCSÖT

használja kiváló hatással sebek gyógyítására és fájdalmak enyhítésére felülmulhatatlan. A valódi Centifolia szappan alkalmazható: mellfájás ellen gyermekágyasoknál, a tejáradat csökkenésénél, mellkeményedésnél, csuszos állapotoknál, nyílt sebeknél, dagadt lábaknál és csontszu ellen vágás, szúrás, lösebek és ütéseknél, gonyedésses sebek, Carbunkulus és minden égési sebek ellen. Fagyos testrészeknél, fekvés által előidézett sebeknél, betegknél, gyermeksebeknél stb.

THIERRY A. gyógyszerész balsam és centifolia kenőcse.

Ezen két gyógyszerünkben utólráthetetlen szer nincs kitéve megromlásnak, hanem ellenkezőleg, mentől régebbek, annál értékesebbek és hatásosabbak, ugyazintén nem szenvednek sem a fagytól, sem a forrástól, miért is minden időben alkalmazhatók. Csaknem mindig eredményt és segítséget hoznak, mindenesetre azonban, hogy nem szabad hamisítványokhoz, vagy érték- és hatástalan ugynevezett pótszerekhez nyulni, mely csak czéltalan pénzkidobás, hanem tartuk magunkat ezen két régi bevált, olcsó, megbízható s a mellett teljesen ártalmatlan, világhírű szerkehez, melyeket minden háznál készletben kellene tartani. Ahol nem kapható a valódiság minden ismertetőjével, rendeljük egyszerűen direkt a következő czímen:

THIERRY (A.) gyógyszerész védangyal-gyógyszertára Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Budapesti főraktár: Török J. gyógyszerész, Király-utca. Zágrábban Mittelbach S. gyógyszerész és Bécsben Brády C. gyógyszerész.

Bőr-tisztító „GLOBIN“

az eddig létezőket messze fölülmulja. Globin a bőrnek a legszebb fényt adja, simulékony és tartós.

Pótolhatatlan a Chevreau, Box-Calf és lackbőrök épségben tartásához.

Kapható Aradon fekete és színesben:

Aradi és vidéke iparosok bőrpári raktárszövetkezete. Kuttin Gyula cipőkereskedés. Leichter Lipót bőrkereskedés. Wolf János cipész. Kutányi J. cipőkereskedés. Weinberger János cipőkereskedés. Spitzer Jakab bőrkereskedés. Weisz és Rosenberg bőrkereskedés. Marek Samu és fia bőrkereskedés. 841

Nincs többé hajhullás! nincs korpásodás!!

A Dr. Kaposy tanár-féle **Hajelixir** az egyedül álló legjobb fejcosmeticum.

A fejbőr tisztítására, különösen pedig a korpaképződés, az általa okozott fejbőrviszketegség és hajhullás megakadályozására kiváló készítmény. Egy üveg egy pár hónapra elegendő, ára 1 frt.

Ezrekre menő hálairattal elismert egyetlen és kitűnő hatásu tyukszemirtó-szer

a Hajós-féle

ANAGALLIN.

Tyukszem, szemölcs és mindenféle bőrkeményedést biztosan és gyökeresen eltávolít. **Ára egy üvegnek 70 fillér.**

A fogcosmetikai téren páratlanul áll a

Venus antisept. fogpép,

hőfehér fogak eléréséhez felülmulhatatlan készítmény, 1 doboz egy pár hónapra elegendő, ára 60 kr.

Az üres tégely 10 krajczárral visszaváltatik.

Próbadohoz 85 kr.

A fenti szerek kaphatók

126

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

APRÓ HIRDETÉSEK.**Özvegy uri nő,**

ki fehéremű varrással foglalkozik házhoz ajánlkozik, esetleg vidékre is. Czim a kiadóban. 1016.

Kiadó lakás.

A Kiss Ernő-utca 3 sz. ház mely áll 3 szoba, fürdő szoba és mellékhelyiségekből, május 1-től kiadó. Értekezhetni az Aradi Ipar és Népbanknál. 1015.

Ügyes,

tisztességes szobalány kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Lakást keresek.

Négy nagy szobás lakást keresek augusztusra a főtéren, vagy annak közelében. Ajánlatot „Nagy szobák” czimen a kiadóhivatalba kérek.

Lakás kiadó azonnal.

Két szoba, konyha hozzátartozóval Csiky Gergely-utca 13. sz. 1017

Ponta Vazul

egyenruha és uri szabó.

Aradon, Pécskai-ut 6. szám.

Készít mindennemű egyenruhákat pontos előírás szerint, ugymint uri ruhákat a legújabb divatu szövetből és sikkos szabás és jutányos árak mellett. 1014

Szeifert János

szobrász

Aradon, Magyar-utca 29. szám.

Ajánlkozik mindennemű

képfaragó munka stilszerű kivitelére, ugymint: buror-épület-és templomfaragványokra, továbbá a szobrász szakmába vágó munkákra; folyton dúsz választékú képmunkát tartok raktáron, melyet a legolcsóbb árban számítok.

Tervrajzokat ingyen készíttek. 188

Nyolcz napi próbaidőre

küldök bárhova saját veszélyemre

nemes valódi harci

énekző kanári madarat,

amelyek a legkülömbözőbb hangon énekelnek 5, 7, 9, és 12 márka, tuczatja 48, 60, 72 és 84 márka. Tenyésztésre alkalmas nőtényeket 1 márka, tuczatja 10 márka.

Jótállás mellett, utánvétellel küldve. Meg nem felelőket kicserélem, esetleg az üzszegyet visszaadom. A legszolidabb kiszolgálásról számtalan elismerő levél áll rendelkezésre, amelyeket kívánatra ingyen és bérmentve küldöm. Bárkinek meg van engedve, hogy engem meglátogasson és személyesen győződhetik meg madaraim énekző képességéről.

Wilh. Kaye,

Spezialvogelversandhaus, 100

Thale i. Harz.

NB. Mindenkinnek, ki kanári madarokat tenyészteni akar, kiválóan ajánlom Wilh. Kaye Thale i. Harz cégét, mint amely legjobb tenyészmadarokat szállítja. Kirschner, tanító, Calonevaska, Felső-Szilázia.

MÁLY ALBERT

kalapos mester

Aradon, Boros Béni-tér 8. szám.

Elfogad férfi és női posztó és szalma-kalap-festést, tisztítást és átalakításokat, a legújabb divat szerint. 152

Czylinder vasalásokat,

átalakításokat jutányos ár mellett teljesít. Vidéki megrendelések is elfogadhatók.

Ladics Pál

szobafestő és mázó

Wesselényi-utca 47. sz.

Ajánlja magát a n. é. építő vállalkozóknak, valamint a nagyközönségnek minden e szakmába vágó munkáknak a legszebb kivitelben való elkészítésére

a legolcsóbb árak mellett.

Lakásoknak féregmentessé tételét is elvállalja. 283

ARADON,

Salacz Gyula-utca 2.

Kalmár József

műszerész

ajánlja jó minőségű

kerékpárjait.

Raktáron tartok elsőrendű külső és belső gummit és minden a kerékpárhoz tartozó felszerelési tárgyat. Olcsón és jótállás mellett végzek

kerékpár javításokat.

Villanyos csengő és telefon berendezéseket szakszerűen és jótállás mellett készítik. 806

Telephon szám 242.

Van szerencsém a t. hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy helyben, Andrassy-tér 20-ik szám alatt (Weinberger János cipészüzletének tözsomszédságában) egy a mai kor követelményeinek minden tekintetben megfelelő

női kalap üzletet nyitottam.

Raktáron tartom a legizlésebb párisi és bécsi modell kalapokat.

Az árak meglepően olcsók.

Javításokat és átalakításokat, olcsón és a legjobb ízléssel eszközölök.

A nagyszerű hölgyközönség szives pártfogását kéri

Mademoiselle Serah

(Löwenberg S.)

775

Andrassy-tér 20. sz.

Zálogczédulákat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-tárgyakat készpénz fizetés mellett a legmagasabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész

ARAD, TEMPLON-UTCZA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legolcsóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb 703

óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438.

HOLLEITER FERENCZ

uri és egyenruha készítő

Arad, Boros Béni-tér 29.

Ajánlja magát a n. é. helybeli és vidéki közönségnek minden uri és egyenruhának a legjobb divat és előírás szerint a legjobb anyagból való elkészítésére, jutányos árak, pontos és gyors kivitelben. Ugyszintén javítások, átalakítások jutányosan elfogadhatók. A n. é. közönség pártfogását kérem

185

illő tisztelettel

Holleiter Ferencz.

Uhereczki Géza

kárpitos és diszító

Aradon, Vörösmarty-utca 3. sz.

Elvállalok mindennemű kárpitos és diszító munkákat a leggyorsabbtól a legdiszesebb kivitelig, u. m. billiárd-asztal behuzását jutányos árak, pontos és gyors kivitelben, ugy helyben, mint vidéken. Javításokat olcsó eszközölök. 602

Kalhofert János

mű-lakatos, vízvezeték-berendező és gépjavitó műhely

Aradon, Széchenyi-utca 5. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkák elkészítését, u. m.:

épületvasalások,

vízvezeték berendezéseket, gépjavitásokat, légszuszomotorok és gazdasági gépek, valamint varrógépek javítását.

Vidéki megrendelések lelkiismeretesen, olcsón és pontosan eszközöltetnek. 289

Bräuner Vilmos

diszítóstó

Aradon, Kapa-utca 12/a.

Elfogad a disz és szobafestés-terén bármely munkák elkészítését, ugymint

templom, termek, kastélyok, stb.

belső diszítését,

színházi diszletek és tájképek megfestését. 599

Vidéki munkákat pontosan eszközölök. — Vázlatokat és költségvetést kívánatraingyen készítik.

Először látható itt Aradon a Béla-téren a

„BIOSKOP“

javitott és kitűnően átdolgozott

kinematograph

saját villanytelep erő és világítás részére.

Előadások naponta 6, 7 és 8 órakor, vásár- és Ünneppnapokon d. u. 3 órától minden órában, minden második nap teljesen új és változó műsorral.

A mai műsorból kiemelendő:

Alli baba és a negyven rabló, az 1001 éj meséiből 7 képben, 250 méter hosszú. A Rezervista sorsa. Egy vonat érkezése.

Jelnyarak: zártszék 80 fill., I. hely 60 fill., II-ik 40 fill., III-ik 30 fill.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve

Narten György, tulajdonos.

A Bioskop mellett egy legnagyobb

villamos ügető körhintát

(saját német birodalmi szabadalom D. R. G. M. 22564.) állítottam fel mozgó lovakkal, hajókkal és gondolákkal, melyre a n. é. közönség b. figyelmét felhívom. 953

Feltűnő újdonság!

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szivhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

924

PAGLIANO-SYRUP vértisztító- és edző-szer

1838-ik év óta biztos sikerrel használatban.

Készítője: PAGLIANO GIROLAMO egyetemi tanár Florenz, „via Pandolfini“ (Olaszország.)

Szétküldési főraktár: Brachetti gyógyszertár Ala. (Dél-Tirol.)

798

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.